

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

pe an 150 Lei
pe jumătate 75 Lei
în America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică

Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

La sfânta înviere.

De PĂR. ȘTEFAN ROȘIANU,

prof. de teologie, duhovnic la sf. mănăstire din Obreja.

Din miezul nopții începând, sună clopotele în sutele de mii de orașe și sate, vestind învierea Mântuitorului. În fermecătorul lor clocot milioanele de creștini își descoper capetele. Se înseamnă cu sfânta cruce. Își pleacă genunchii în fața celui preainalt. Îl laudă pentru marea lui mărire. Îi mulțumesc pentru nenumăratele binefaceri, deosebit pentru cea a răscumpărării. Îi cer iertare de păcate.

Creștinii prăznesc minunea minunilor, care e și chezeșia învierii noastre, căci „de n'a înviat Hristos sadarnică este propovăduirea noastră și sadarnică este credința voastră”, zice sf. Pavel (I Cor. 15, 14).

Dar minunea s'a întâmplat aievea. În zori de dimineață, la Ierusalim, într'o grădină cu chiparoși, între stânci roșcate, s'a deschis un mormânt pecetluit cu grijă înfrigurată. Soldații puși

dușmani ai fericirii neamului omenesc, pentru care s'a pogorît din cer Domnul, s'au zolit, ca să amuțească clopotele în turnurile bisericilor, să stingă credința în suflete. Aceia s'au risipit însă ca fumul, iar credința în scularea din morți a

Fiului lui Dumnezeu s'a lătit și s'a întărit, arătându-se zi cu zi tot mai vie și mai puternică în mijlocul popoarelor.

Privind o grădină bogată în pomi roditori, în iarbă verde, în păraușe curate și în flori nenumărate, inima omului se înveselește, iar gura se mărginește a spune: Ce frumoasă e! La fel, privind, pe cât se poate omeneste, cu ochii sufletului, avuția nemărginită a darurilor învierii, mângâiați și răpiți de însuflețire, ne mulțumim a zice: Paștile cele frumoase . . !

Câtă măreție, câtă vrajă, ce plan de viață fericită pentru singuratici și popoare, și

numai în cuvintele: „să zicem fraților și celorce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru înviere și unul pe altul să ne îmbrățișem!” Aceasta e pacea adevărată, lăsată de Domnul: pacea întemeiată pe curățenia ori pe pocăința sinceră a vieții, în care se frâng puvșaiile murdare ale urei, stabilindu-se încrederea și bunăînțelegerea între oameni.

Bărbații luminați se luptă în adunările tuturor neamurilor pentru pace. Pentru pace sunt societăți internaționale.

Avem una și de femei. Pentru pace s'au pus daruri mari de bani: Edm. Fillene a pus un premiu de 10 milioane Lei pentru cel mai bun plan, prin care s'ar putea asigura și statornici pacea între oameni. Edw. W. Boh 20 milioane și Bernard Bameh 50 milioane Lei, în acelaș scop. Când vedem noi această dorință de pace a omenirii, care se arată puternică pretutindenea, să preamărim pe Acela care și-a pus viața la temelia fericirii noastre și care prin învățătura lui sfântă și prin pilda neîntrecută a întregii sale vieți ne-a arătat *calea sigură și unica cale*, ce duce la idealul cel mai sfânt și mai prețios: la pace.

În vreme de 2000 ani neamul nostru s'a hrănit din credința în Dumnezeu împreunată cu moravuri bune. Acestea au fost singurul sprijin în cele mai cumplite zile ale trecutului nostru. În pacea cu noi înșine și cu Dumnezeu am câștigat ce avem. Și numai având aceasta pace, vom fi în stare să păstrăm ce am câștiga. Durere însă, stricarea moravurilor în anii din urmă ne umple de îngrijorare, fiindcă păcatele slăbesc și destramă.

Adesea ne lăudăm cu bogățiile țării noastre, dar ce folosesc acestea fără bogăția sufletului? Din motivul acesta mai dorim un popor cu frica lui Dumnezeu, decât un popor bogat care să se închine vișelului de aur. Căci de unde vin toate stricăciunile toate răutățile zilelor noastre? De ce se asupresc și se calcă în picioare oamenii unii pe alții, de ce se vinde frate pe frate, de ce plâng văduvele și orfanii, de ce se răsboiesc popoarele și se ucid cu tunuri, cu aeroplane și cu gazuri otrăvitoare? De ce? Pentru bani și pentru proclata de avere.

Însă omenirea trebuie să vadă odată că în felul acesta aleargă orbis, grăpiș, în prăpastia peirii. Și trebuie să vedem și noi, că viața cea cu rost, viața cea adevărată, nu poate să răsară decât prin învierea din brațele lăcomiei.

Fie ca sunetul clopotelor din noaptea sfântă a învierii să chime și poporul nostru la învierea sufletească, la pace și la bunăînțelegere!

de pază n'au avut putere să oprească deschiderea mormântului. Ei au rămas ca loviți de trăsnet, când s'au deschis ușile mormântului. Lumina mare a izbucnit de sub piatra povarnică. Și Isus, Mântuitorul lumii, deslegându-și giolgiurile morții, s'a proslăvit, biruind moartea. Ca un al doilea soare s'a ridicat Domnul peste zări, întinzând brațele spre binecuvântare.

Ne auzită și ne mai văzută minune! În curgerea îndelungatei vremi foarte mulți

Evanghelia Duminicii.

Duminea Paștilor,
Ioan 1, 1-17.

„Intru început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate printr'nsul s'au făcut, și fără de dânsul nimic nu s'a făcut, ce s'a făcut. Intru dânsul viață era, și viața era lumina oamenilor. Și lumina întru întunec luminează, și întunecul nu o a cuprins. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, numele lui era Ioan. Acesta a venit întru mărturie, să mărturisească de lumină, ca toți să creadă prin el. Nu era el lumina, ci avea să mărturisească de lumină, Era lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume. În lume era, și lumea printr'nsul s'a făcut, și lumea pe el nu l-a cunoscut. Intru ale sale a venit, și ai săi pe dânsul nu l-au primit. Iară câți l-au primit pe dânsul, le-a dat lor putere, ca să fie fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui; cari nu din sânge, nici din voie trupească, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut. Și Cuvântul trup s'a făcut, și s'a sălăsluit întru noi (și am văzut mărirea lui, ca mărirea unuia născut dela Tatăl) plin de dar și de adevăr. Ioan mărturisia de dânsul și striga, zicând: „Acesta este, de carele am zis: celce vine după mine mai înainte de mine era”. Și din plinirea lui noi toți am luat, și dar pentru dar. Că legea prin Moise a fost dată, iară darul și adevărul prin Isus Hristos au fost”.

* * *

Cea mai frumoasă, dar totdeodată și cea mai grea de înțeles dintre toate evangheliile de peste an, este fără îndoială cea dela Paști.

Sute și mii de cărți s'au scris numai pentru tâlcuirea acestei evanghelii.

Înainte de toate trebuie știut, că, sub numirea de Cuvântul, sfântul evanghelist Ioan înțelege pe însuși Domnul nostru Isus Hristos, ceea ce se vede și de acolo, că mai jos spune: „Și Cuvântul trup s'a făcut”, apoi îl numește „Unul născut dela Tatăl” și spune, că el era lumina și viața oamenilor. Știindu-o aceasta vom înțelege mai ușor evanghelia. Ce ne spune deci evanghelia de astăzi? Că *intru început era Cuvântul*. Când? Intru început, adică pe când s'a început lumea, Dumnezeu Cuvântul: Isus Hristos, era. Iară dacă El era întru început, el trebuie să fie veșnic. Acest Cuvânt însă *era la Dumnezeu*. Nu era în Dumnezeu, ci la Dumnezeu, așadară Dumnezeu Cuvântul este o persoană dumnezească deosebită de Dumnezeu Tatăl. Iară apoi continuă sfântul evanghelist Ioan, zicând: „Și Dumnezeu era Cuvântul”, ceea ce înseamnă, că precum Dumnezeu este Tatăl, tot asemenea este Dumnezeu și Cuvântul.

Așadară în celea dintâi cuvinte ale sfintei evanghelii de astăzi ni-se spun trei lucruri mari și de foarte mare însemnătate: 1. Că Domnul nostru Isus Hristos este veșnic 2., că este o față dumnezească deosebită de a Tatălui și 3., că este de aceeași ființă cu Tatăl. Și pentruca să nu-i treacă cuiva prin minte ca să răstălmăcească aceste adevăruri, sfântul evanghelist Ioan mai întărește încă odată cele spuse mai înainte, și zice: „Acesta, adică Dumnezeu Cuvântul, *era întru început la Dumnezeu*”, ceea ce înseamnă: mai înainte de a se fi zidit lumea aceasta mare și frumoasă, ceriurile, sorii, planetele, luna și pământul și toate câte sunf într'însele, Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul *era* din veci, ca față dumnezească deosebită de Tatăl.

Și apoi ne spune evanghelistul, că *toate prin Cuvântul s'au făcut*, toate, adică și ceriul și pământul, și *fără de dânsul nimic nu s'a făcut, ce s'a făcut*. Sfântul evanghelist Ioan o spune aceasta cu atâta putere, pentruca și în vremea aceea când scria el sfânta evanghelie, erau o seamă deeretici, în frunte cu un anume Philo, cari susțineau că materia este nezidită de nimenea, și astfel veșnică.

Dar nu numai atâta este Isus Hristos, ci el este și izvorul oricărei vieți ce se vede în lume. Ori, dupăcum și mai învederat o spune acelaș evanghelist, într'altă parte a evangheliei sale: „*Precum Tatăl are viață întru sine, așa a dat și Fiului să aibă viață întru sine*”, Așadară Domnul nostru Isus Hristos este izvor de viață făcător. Și acest Isus Hristos era lumina oamenilor, așa că toată lumina sufletească a oamenilor își are izvorul în Dumnezeu Cuvântul. Dar cum să se înțeleagă aceasta? Așa că Dumnezeu Cuvântul ne-a dat darul înțelepciunii, prin care putem cunoaște că este un Dumnezeu, Făcătorul ceriurilor și al pământului, văzutele tuturor și celor nevăzute. Dumnezeu Cuvântul ne-a dat glasul conștiinței, prin care vorbește Dumnezeu către oameni. Și tot Dumnezeu Cuvântul ne-a făcut descoperirea dumnezească, din care putem cunoaște marile, tainicele și minunatele învățături ale religiei creștine.

Acest Dumnezeu Cuvântul așadară este plin de viață, și viața sa sfântă a luminat oamenilor în întunecul păcatului. Dar nu toți oamenii au crezut în el și s'au împărțășit de lumină, ci mulți, și anume păgânii, au rămas în întunecul păcatului. Cei rămași în păcat însă n'au putut stinge lumina adusă lumii de Domnul nostru Isus Hristos, n'au putut-o împiedeca să nu lumineze.

După căderea în păcatul strămoșesc oamenii n'au mai primit lumina cea dumnezească, dar Dumnezeu, făcându-i-se milă de oameni, a trimis din când în când câte un proroc, care slobozia câte o rază de lumină dumnezească în întunecul păcatului. Evanghelistul Ioan nu ni-i amintește pe toți prorocii aceștia, ci numai pe unul, pe cel mai mare dintre ei și totdeodată cel mai de pe urmă, pe sfântul Ioan Botezătorul. Acest Ioan a venit să mărturisească de lumina cea apărută pe pământ, care este Isus Hristos, pentruca toți oamenii să creadă, prin Ioan Botezătorul, în Isus Hristos. Acest mare și ne mai pomenit de cucernic proroc însă nu era el lumina, ci el era trimis de către Dumnezeu numai ca să mărturisească de lumină, adică de Isus Hristos. Lumina cea adevărată era El, adică Isus Hristos, pe când

Foia „UNIRII POPORULUI”.

Hristos a înviat!

Săltați popoare și cântați
Cu viers măreț, înalt,
Căci pe Golgota din mormânt
— Hristos a înviat!

Acela ce cu moartea Lui
Pe moarte a călcat,
Măreț răsare din mormânt...
— Hristos a înviat!

Veniți popoare să vedem
Pe Cel Nevinovat
Invingător al iadului.
— Hristos a înviat!

Iar celor ce erau robiți
De-al lui Adam păcat,
Viață El le-a dăruit...
— Hristos a înviat!

Veniți popoare să cinstim
Pe Cel Prealuminat
Și 'n laude să-L preamărim...
— Hristos a înviat!

Păr. NICOLAE

Frica-i din rai...

— Poveste din Bucovina —

A fost odată ca niciodată și dacă nu mai este, se chiamă că-i poveste. A fost odată un împărat și o împărăteasă și cine știe cu ce-au fost greșit fețele astea împărătești înaintea lui Dumnezeu-Sfântul, că amarnic aveau să-și ispășească păcatele. Că aveau o fată, una singură, dar știți cât zece! Și fetișoara asta, pe semne de undă era numai ea una la părinți, se alese o miocăială de fată leneșă și somnoroasă, care nu-și mai afla perechea. Somnul și mâncarea, atâta era de dânsa! Ca să facă și ea o trebuțoară ceva, ferit-a Sfântul! Știți cântecul:

Cum se scoală
Cată'n oală,
Cum mănâncă
Cum se culcă,
Cum se culcă,
Cum se scoală,
Și mănâncă
Și se culcă!

Mai mare rușinea bietului împărat și a împărătesei. Și-apoi, colac peste pupăză, să vedeți ce năray mai prinsese frumușica asta! Fată bună de măritat și ea tot în leagăn dormia, tot legănată se cerea! Ei, asta puneă vârf la toate! Veniau peșitori, dă, mă rog, ca la o fată și de viață și de ani...

— Draga tatei și drăguța maichii, haide te arată, că iacă au venit să te ceară!

Așa! Ea: — Vaileu, tătușă, haide mă leagănă, că tare mi-i greu nuș' ce!

Și împăratul, biet, ce era să facă? Se dă a o legăna. Cu o mână legăna și cu alta lacrimi ștergea, — de rușine și necaz. Că ce socotiți? Șagă-i să te faci așa de răsul lumii și să te poarte toți în gură?! Iși mușcau degetele și-și blestemau zilele săracii moșnegi, de cele ce i-au fost ajuns.

— Bre — zice împăratul — înălțată împărăteasă, fata asta are să ne puie cruce! Ce-i de făcut, s'o dăm la brazdă? — Și din vorbă'n vorbă adună ei sfatul înțelepților.

S'au strâns la divan înțelepții împărătești, câtă frunză, câtă iarbă, care de care mai cu coarne și mai cu stea în frunte. Și prind a sfătuți, nevoie mare: Fata împăratului la deal, fata împăratului la vale, fata împăratului încoace, fata împăratului pe dincolo, ba că-i laie, ba-i bălaie. Trei zile încheiate au tot cisluit. La urmă iacă starostele lor se infățișează înaintea Măriei Sale. — Înălțate împărate, să ierte cinstita față a Măriei Tule, am cumpenit noi în fel și chip și așa am socotit, că fata când nu-i bună de nimica, îi bună de măritat!

— Dă-dă-dă! — face împăratul — hai dăți s'o mărităm!

Ar da-o el cu mâneci largi! Dar vorbă după cine; cine să-și lege capul cu așa odor! Vezi bine că nu Făt-frumos avea s'o iei!

prorociei Vechiului Testament, dela Moisi și până la Ioan Botezătorul, aveau numai lumină împrumutată. *El Isus, Hristos, era lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume*, pentru că omul, ori cât de mult s'a stricat prin păcatul lui Adam, tot a mai rămas în el și ceva bine, iară Dumnezeu îi dă fiecărui om dar de ajuns pentru ca să se poată mântui.

Ei bine, acest Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, unul născut, carele din Tatăl s'a născut, în lume era, și lumea printr'însul s'a făcut, și lumea pe el nu l-a cunoscut. Cât de simplu, dar cu toate acestea cât de învederat și de luminos, dar mai cu seamă cât de frumos o spune aceasta evanghelistul!

Intru ale sale a venit, adevărat în moștenirea lui Iehova, cum îl numește sf. Scriptură pe poporul iudeesc, a venit, și ai săi pe dânsul nu l-au primit, nu l-au ascultat, ci l-au batjocorit, l-au judecat la moarte și l-au răstignit între doi tâlhari. Au fost însă câțiva, puțini nu-i vorba, cari l-au primit pe dânsul și cari au crezut întru numele lui; acestora apoi le-a dat putere, ca să fie fii ai lui Dumnezeu.

Și iudeii se credeau pe sine fii ai lui Dumnezeu, căci doară din Avraam se trăgeau după trup. Dară adevărații Fii ai lui Dumnezeu nu s'au născut din sânge, nici din voie trupescă, nici din poftă bărbătească, ci, numai pe calea credinței, prin o naștere sufletească, dela Dumnezeu.

Până acuma s'a vorbit despre nașterea din veci a Fiului și despre firea sa dumnezească. Acuma se arată întruparea Fiului lui Dumnezeu. Zice adevăratul evanghelistul: „Și Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi”. Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, s'a făcut adevărat om, fără ca totuș să înceteze a fi Dumnezeu. Isus așadar a avut trup adevărat omeneșc, iar nu trup părut (aparent), cum învățau unii eretici. El a trăit între oameni și a arătat, prin puterea minunilor și a învățăturilor sale, mărirea sa cea dumnezească. Iară noi credincioșii am avut fericirea aceea mare, de a vedea strălucirea razelor dumnezeirii lui, care este unul născut dela Tatăl. Așadar el

singur este Fiul lui Dumnezeu, noi oamenii credincioși suntem numai fiii adoptivi (de suflet) ai lui Dumnezeu. Iară acest Isus Hristos s'a sălășluit întru noi, plin de dar și de adevăr, adevărat El a fost pentru neamul omeneșc purtătorul darului și al adevărului.

Înțeles-ați deci oamenilor, cine este Dumnezeu Cuvântul? Este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, având fire dumnezească și omenească. Despre acest Dumnezeu Cuvântul mărturisea sfântul Ioan Botezătorul și striga, zicând: „Acesta este, de carele am zis: celce vine după mine, mai înainte de mine a fost, căci mai înainte de mine era”, adevărat Isus Hristos a venit de fapt după Ioan Botezătorul pe pământ ca om, dar el, ca Dumnezeu, era mai înainte de Ioan Botezătorul, adevărat era veșnic.

Și acuma să vedem ce ne-a adus Domnul nostru Isus Hristos pe pământ, prin venirea sa! Ne-a adus dar dumnezeesc. Din plinirea acestui dar și adevăr, adus de Isus Hristos pe pământ din cer, am luat cu toții, cei cari credem întru dânsul, și încă un dar în locul altui dar, așa că în locul darului primit pășeste totdeauna alt dar nou. Pentru că așa este firea harului dumnezeesc, că cu cât primește omul mai mult dintr'însul, cu atâta mai mult poate iar lua.

În sfârșit evanghelistul face o frumoasă asemănare între legea veche, dinaintea de Hristos și între cea nouă, de după Hristos. În vreme ce legea lui Moisi cuprindea și ea adevărul, dar nu deplin dezvoltat și descoperit, pe atunci legea lui Hristos a fost adevărul deplin. Legea lui Moisi era numai umbră și preînchipuire a adevărului deplin, pe care ni l-a descoperit Isus Hristos.

IULIU MAIOR.

Câte sate sunt în România. În întreaga țară sunt 8966 sate. După ținuturi acestea sate se împartesc în chipul următor: *Basarabia* are 1751 sate, *Transilvania* cu *Banatul*, *Crișna* și *Maramurăș* are 4122 sate, *Bucovina* are 336 sate, *Vechiul Regat* are 2768 sate.

Paștile în Roma.

De Păr. N. LUPU.

Hristos a înviat din morți... Cerurile să se veselească și pământul să se bucure, și să prăznuiască toată lumea cea văzută împreună cu cea nevăzută, căci a înviat Hristos, veselia cea vecinică. — Adevărul a triumfat asupra minciunii, blândețea asupra răutății, iubirea asupra urii, viața asupra morții. Hristos a înviat, și împreună cu El am înviat și noi, credincioșii Bisericii Lui, din moartea păcatului.

Cu multe ceremonii și în multe și minunate feluri se serbează patimile și Învierea Domnului în Sfânta Catholică Biserică, care singură cuprinde în sinul ei pe toate neamurile pământului, precum a poruncit Mântuitorul: »Mergând învățați toate popoarele...« — Cu multe feluri de obiceiuri popoarele lumii, după firea lor, preamăresc în cântări sfinte și minunate Patimile cele mântuitoare și Învierea Domnului. Dintre multele sfinte obiceiuri din toată lumea însă, voi eu cerca a spune pe scurt, cum se face aceasta sfântă pomenire în Roma, în cetatea Sfinților Apostoli Petru și Pavel, capitala creștinătății, în Roma, unde locuiește Sluga slugilor lui Dumnezeu, urmașul Sfântului Petru, Papa, Părintele tuturor adevăraților și drept credincioșilor creștini din toată lumea, Păstorul singurei Biserici adevărate a Domnului Hristos.

În sfânta și marea Joi.

În Joia Mare în Roma, întru amintirea Cinei celei din urmă, Papa, urmașul Domnului Hristos spală picioarele a treisprezece oameni, precum a făcut Domnul cu Apostolii săi. De și Apostolii au fost numai 12, în Roma se spală picioarele a 13 persoane, întru amintire unei întâmplări de pe timpul Sf. Gregoriu cel Mare, care a fost Papă între anii 590—604, care de și era cel mai mare și mai învățat om

S'au sfătuit ce s'au sfătuit bătrânii întreolaltă, la urmă zic s'o deie după omul lor cel mai de credință din curte. Și așa, nici una nici două, îi chiamă împăratul la cântălarie.

— Mă, Manole, uite ce-am chibzuit noi, să te însurăm cu fata noastră, că atâta fată avem și noi, și odată și-odată tot trebuie s'o mărităm. Ce zici, hai?

Celuia numai ce-i lăsa gura apă și se smereste și el ca țiganul la stână: — Voia Măriei Tale, înălțate împărate! Ce să zic?! —

— Ei bine! — zice împăratul. — Acu, nu-i vorbă fiica noastră seamănă să aibă oleacă de meteahnă, dar asta-i boală pribeagă și dumiata, om ești doară, harnic și vrednic ca s'o scoți din boală! Ce zici, ha?

— Voia Măriei Tale, înălțate împărate! Ce să zic?! —

Buun! Și de voie de nevoie, fac nuntă! Da cam pe-ascunsul, că dă, obraze împăratești, mă rog: tot nu le da mâna să închine colaci cu toți moșcii.

După cununie — dura-dura la bordeiul lui Manole. Se mira și bietul Manole ce-a fos dat peste dânsul. Vorba ceea: Dă-mi Doamne, ce n'am avut, să mă mir ce m'a găsit!

Și i-a fost pregătit el împărăteșii un legănaș, cum mai bun de desmierdat și de giugiulit. Că fata, tot fată... De neam era, de sămănat avea cui sămănal... Ia să fi fost unul din noi pe acolo, las' de-ar fi zis ba! Destul că, despre partea asta, halal de dânsii!

Toate bune și frumoase — până la o vreme! Că de-ar fi să steie omul numai la petreceri și chefuri, i-s'ar strepezii dinții și nici nu le-ar mai putea da de gust. Și iaca pentru asta mai este și o țară de muncă pe lumea asta! Destul că a doua zi desdimineața Manea se scoală, pune ceanul la foc și traista'n cui, drept în fața femeii și-i zice: — Drăguță, eu trebuie să mă duc în țarină la cosit, iar tu, încolo pe la prânzul cel mic, fă bine de strigă la traistă să se scoale, să-mi facă ceva de mâncare și să mi-o aducă în țarină.

— Bine-bine, bădiță, las' pe mine! — îngână ea și câtinel-câtineluș se învârte pe ceea parte. Leagănul atunci cârț, scârț! prinde a se legăna.

Da Manoil al nostru când îi face odată un vânt, durrr! se ridică leagănul cu dosu'n sus și clac! se trezește fata de împărat în băteală!

— Alei! Ci că s'a mâniat afurisitul de lea. — gân — strigă Manoil — stai că-l învăț eu minte țâfnosul!

Și iute mâna pe bardă, să-l facă surcele, nu ceva! Fata dă să-și apere odorul și sare Manole încă la ea. Dă Manea când dă, dă vârtos, nu suguește, de numai ce vuia surd, ca ntr'un sac...

— Vai de mine și de mine, Manoile, Manolaș, mai lasă-l și vino-ți în fire! sărăcuțul legănaș!

I-a tras Manoil până s'a răcorit. Pe urmă pornește în țarină la coasă.

Nevastă-sa sta și-și bocea leagănul ucis! De bocit pe dânsul îl bocia, iar de scărpinat

tot pe sine se scărpină... Pe urmă tot fată cu minte: se lasă câtinel în leagăn și pace bună...

Când pela prânzișor deschide ochișorii și gurița și-și prinde a striga către traistă: — Traistă, trăistuță, ian scoală olecuță și-i fă lui bădița Manole de mâncare. — Aș! Traista stă în cuiu par'că de când-i lumea înșepenise acolo! Cât a tot strigat-o, cât a tot rugat-o, cât a suduit-o, pace! Nici nu s'a clintit din loc.

La urmă iacă și bărbățelul venit dela lucru acasă.

— Ira, bine că veniși, Manole, că dela amiază de când îmi tot bat gura cu traista asta, să-ți facă de mâncare, și tot de geaba!

— Așa? Stai că și-o lucrez eu doară! Ian ține-o'n spate! — Și nici una, nici două, îi pune traista în spate, apucă o jordine și dă-i și dă-i... Dă ca'n traistă — de-i curgeau numai peticele bieteii neveste-sei...

I-a tot tras până i s'a făcut lene. Pe urmă par'că nici pic de supărare n'ar fi fost în casă, se pune de ațăță focul, face de mâncare, aduce o garafă harnică de vinișor și mănâncă și mănâncă și petrec, și iar e totul bine.

Dar a doua zi Manoil iară cu noaptea'n cap să pornească în țarină la coasă. Și iară pune ceanul la foc și-i dă de grijă neveste-sei — Nevestică dragă, eu mă duc la coasă, da tu încolo, pela prânzișor, fă bine de-i spune traistei să se scoale, să-mi facă de mâncare și să mi-o aducă în țarină; să vedem tot nu te-o asculta?

— Bine-bine, bădiță, las' pe mine — îi dă

din veacul său, era zmerit și sfânt, ducând o viață foarte aspră. Patriarhul Constantinopolului din acea vreme, împins de ambițiune și de sumeție, deși el stăpânea numai un mititel colț de lume, nu se rușina a se numi Patriarh ecumenic, adevărat al întregii lumi, iar Sfântul Papă Gregoriu în zmerenia sa, deși stăpânea întreaga lume, precum Papa o stăpânește și astăzi, se numi Sluga slugilor lui Dumnezeu.

Acest Sfânt Papă al Romei, nutrea la masa sa întotdeauna pe cei mai săraci oameni din Roma, iar în Joia Verde spăla picioarele la 12 inși dintre ei. Odată spălând picioarele săracilor văzu că ei erau treisprezece, dar, ca să nu măhnească pe nici unul, se hotărî a le spăla la toți treisprezece. Ajungând la cel din urmă, adevărat la al treisprezecelea, văzu că acela avea la picioare două răni mari, ca și cum un cui mare ar fi străbătut piciorul dela o parte la alta. Papa nu zise nimic, spăla picioarele cele rănite și le sărută precum făcu și cu ceilalți: dar de-odată săracul se făcu nevăzut. Acel sărac al treisprezecelea se spune că era Domnul nostru Isus Hristos însuși. De atunci la Roma, în Joia Verde, în loc de 12 se spală picioarele la 13 inși.

În Roma deci, treisprezece persoane din cler șed în Biserica Sf. Petru pe niște laviți, un diacon în odăjdii duce un lighian și o cană cu apă, altul duce o tipsie pe care sunt puse 13 ștergere iar Papa îmbrăcat numai în stihar, desculț și încins numai cu o sfoară de bumbac, cu un patrafir vânat-violet după cap, se pune în genunchi înaintea fiecăruia, îi spală piciorul drept, îl șterge eu ștergar proaspăt și îl sărută.

În timpul acesta minunatul cor din Sf. Petru cântă:

— »Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul precum v'am iubit eu... Întru aceasta vor cunoaște că sunteți învățecii mei, de veți avea iubire întru voi...«

Aceasta ceremonie se face și în alte locuri. Așa de pildă prin seminarii, prin mănăstiri, superiorul cel mai mare spală picioarele a 13 supuși. Nu numai preoțimea și călugăria face aceasta, ci și mirenii. Un bogat spală picioarele a 13 lucrători, făcându-le tot de-odată frumoase daruri, *femeile bogate de asemenea spală picioarele altor femei sărace*, precum arătam și noi în chipul nostru, — arătând prin aceasta că înaintea Domnului Hristos nu există bogat și sărac, ci că acela este cel mai bogat înaintea lui Dumnezeu, care are mai multă iubire către deaproapele și cu deosebire către cei săraci și necăjiți.

În ziua răstignirii, după amiază îndată, cam pe la ora în care a fost răstignit Domnul, în toate bisericile din Roma se despoae altarele, lăsându-se goale, întru aducerea aminte, cum Domnul nostru Isus Hristos a fost despoiat de haine pe muntele Golgota. În timpul acestei ceremonii corurile cântă: »Împărțit-au vesmintele mele și pentru cămașa mea au aruncat sorți«. După aceea se fac cântec de jalnice despre Patimile Domnului și se cetesc psalmii cari de asemenea vorbesc despre Patimi.

La dreapta altarului într'un sfeșnic de lemn în formă de triumf sunt puse 15 lumânări, și după fiecare psalm și cântare se stinge câte una, ca să însemneze cum pe Golgota pe lemnul crucii viața pământească a iubitului Mântuitor pe 'ncetul, pe 'ncetul se stinge. Când a rămas numai lumina cea din vârf atunci aceea nu se stinge ci un cleric o ia și o ascunde

sub altar. Ferestrele, întru cât se poate, se astupă cu văluri negre, astfel încât în biserică rămâne aproape întunec, și așa pe 'ntunec toți credincioșii pe o melodie dureroasă cântă psalmul 50, »Miluește-mă Dumnezeule după mare mila ta...«

La sfârșitul acestui psalm se produce în biserică un mic zgomot, ca să însemneze cutremurul de pământ; iar clericul acela ia lumânarea de sub altar și o pune iar în sfeșnic, ca să însemneze că deși corpul Domnului e mort, lumina lui sau învățătura lui n'a murit, ci că va trăi până la sfârșitul veacurilor în Sfânta Biserică Catholică.

Femeile cele mai bogate din Roma în Joia mare spală picioarele femeilor sărace.

După aceste ceremonii se pregătește o procesiune. Se ia de către preot sfânta Cuminecătură de pe altar și în cântec de jalnice și duiioase, cântate de coruri și de mulțimea poporului, se duce într'un colț al bisericii, unde e pregătit ca o formă de mormânt, și acolo se pune sfântul Potir cu Sf. Cuminecătură și stă acolo până în ziua următoare când se face Liturgia Inaintesfințitelor. Mormântul este străjuit de credincioși și de preoți cari, în genunchiați înaintea lui, recitează psalmi și rugăciuni.

ea răspuns și cârț cârț! se întoarce pe cea parte. Leagănul prinde a se legăna și Manoil, știind ce știa, de-a-una îl răstoarnă cu fundu'n sus și clapcl iar se trezește fata de împărat în căpcană!

— Irrra! barda, unde-i barda, să-l învăț eu minte, ticălesul de leagăn! — prinde el a răcni.

Fata de împărat, dacă aude vorbele estea, ca o sfârlează așa sare de sub leagăn și zbughii se ascunde după horn. Vezi, frica-i din rai și e bine când o ai!

Da Manoil turbă, nu altceva. Cât ai scăpăra numai așchii și surcele s'au fost ales din leagăn!

— Na! că ne-am cotorosit de o pacostel! Așa-i nevastă dragă?

— Așa-i bădiță Manoile! — îngână ea cu jumătate de gură.

— Ei, și cum ți-am mai spus, încolo, pela prânzul cel mic mai adă-i aminte traistei să-și facă slujba; să vedem, da-se-va ea la brazdă ori ba, că de nu, s'a găsi el ac și de cojocul ei!.. — zice Manole și mai-mai s'o apuce la refec; știți ca omul care-și începuse treaba!..

Ei mai rămâi cu sănătate, drăguță, că eu m'am dus! — zice el.

— Mergi sănătoșel bădiță! — face navastă-sa, și cum încă nu-și împlinise somnul, se lasă olecuță în patul lui Manoil și vede cătu-i de bun și pățitorul.

Când pe la prânzișor se trezește și începe a îndemna traista să-și facă slujba. Ți-ai găsit! Traista, traistă ca toate traistele; nici capul n'o deare!

— Măi! — se gândeste fata împăratului — pentru zăluda asta iar am să dau cinstea pe rușine!

— Și apoi știți că nevoia îl învață pe om minte! Strânge ea frumușel surcelele rămase din leagăn, ațâță focul și face de mâncare. Apoi în țarină la bărbat-su: — Irrra, dragă bărbățele, vino acasă la mâncare, că traista noastră nici de făcut să-ți faci și nici de adus n'a vrut să-ți aducă mâncarea. Am trebuit să ți-o fierb eu singură-singurică!

— Da nu mai spune! — face Manoil a mirare — Stai că-i vin eu de hac! — și aruncă coasa cât colo, a mânie vezi Doamne, da'n si-nea lui se gândea el: — Săraca nevastica bădichii, tot nu-i ea așa de lepădat! Încă olecuță de șurub să-i mai fac și-i mântuită de boală! — Și mănios, nevoie mare, pornește acasă, Nevastă-sa abia se ținea pe urma lui.

Ajung acasă. Manoil înhață traista din cui, i-o aniaă neveste-sei după cap și unde nu mi-ți-o priade a îmblăți! Că se gândea el: — Acu tot atâta, ori îi scot și rădăcina, ori o dau pe apa Sâmbetei! — Și-o îmblătește țol! Nevastă-sa săraca: chiu! chiu! jupăia de colo până colo... Se mira și ea ce-i cu dânsa; traistă-i ori fată de împărat?

Pe urmă dă Dumnezeu că se potolește focul... Se pun la mâncare, mai dau de dușcă câte un păhăruț de vin, de cel bun de spălat năcazurile și iară-i pace'n țară, și iară hălăduesc ca'n sânul lui Avram — de nici leagăn nu le-a trebuit...

Buun! Da a doua zi, abia se crăpa de ziua Manoil iară sculat: că se duce la coasă. Și face așa, ca'n șagă către nevastă-sa: — Ia mai cearcă și azi cu traista ceea!

— Las' pe mine! — zice ea și cumincioară, cum era acuma, se ridică din pat și se dă a face foc!..

Lui Manoil numai ce-i râdea inima și de bucurie mai-mai să-i mai tragă o bătaie! Pe urmă, căciula pe-o ureche și pornește fluerând.

Nevastă-sa șade ca pe spini să vadă cum s'a mai purta azi traista. Și mai era încă o bună bucată de vreme pân' la prânzișor, când prinde a o îndemna:

— Traistă, traistuță, ian mai cobori din cui, drăguță, și-i fă de mâncare lui bița Manoil! Ajungă-ți de șagă, c'apoi știi ce te-ne-așteaptă! — Da de unde! Traista nici gând, să se urnească! Vede fata că n'are cu cine-și pune mintea și ce se gândeste:

— Eh! pentru o dugleșă ca asta, eu să trag nevoia? — Și așa ațâță focul și se pune de-i face lui Manoil niște bucate, cum le-a făcut și ea... Pe urmă le pune frumușel în traistă și cu traistuța de-a umărul și cu ulcelele în petică (impletătură de călți, făcută în ochiuri, pentru dusul oalelor pline) pornește în țarină la bădița Manoil.

Cela când o zărește pe cărărușă, mlădicioasă ca o trestioară, cu traistuța sub-suoră și ulcelele n' mânăuță, de bucurie, mai-mai să-și ia din piele. Dar, om pățit, își ține firea și se face...

În biserica Sf. Petru priveghiază Papa și canonicii precum și credincioșii din toate branșele: preoți, advocați, ofițeri, călugări, călugărițe, bogați, săraci, toți împreună cu Papa priveghiază preasfântul mormânt dă-tător de viață.

Sfânta Vinere.

În ziua următoare în fiecare biserică din Roma numai un preot e iertat să se cuminece cu aceea ce e în sfântul Potir pus în mormânt, iar mormântul după asta îl lasă gol până în ziua următoare când se face Invierea, în chipul următor:

Altarul cel mare se acopere cu o perdea neagră, iar înaintea perdelei se face un altar numai de formă. La acest altar se fac rugăciuni și se cetesc psalmi cari amintesc de moartea Mântuitorului: — „Asămănatu-m'am cu cei ce se pogoară în groapă... Pusu-m'au într-un întunec și în umbra morții și alte cântări, iar după acestea toți ies din biserică

În tinda bisericii se fac rugăciuni și se binecuvântă focul și tămăia; se ia foc binecuvântat și se aprinde o lumină pe care un crâșnic o duce, pe când doi diaconi duc unul un sfeșnic mare cu trei lumini neaprinse, iar altul o făclie mare.

Intrând în biserică preotul aprinde o lumină din sfeșnic zicând: — Lumina lui Hristos, — poporul se prosternă la pământ, zicând: — Mulțumită Domnului — și așa face de trei ori, când, aprinse toate trei luminile din sfeșnic, merg la stânga altarului de formă, unde încep a se cânta cântece de bucurie: — Să salte mulțimea îngerească a cerurilor...

Când ajung la — Mărire într-unul de sus lui Dumnezeu, încep să sune organele, să tragă clopotele, iar vâlul mare ce acopere altarul, cade, lăsând să se vadă miile de luminițe, buchetele de crini albi și toate podoabele ce mintea omenească poate iscodi.

În biserica Sf. Petru într-un moment s'aprinde toate policanđrele. Deasupra al-

tarului din fundul bisericii, scaunul de lemn pe care se spune că a șezut de atâtea ori Simon alui Iona, pescarul din Galilea, acum îmbrăcat în aur, e străjuit de statuete de bronz ale celor patru mari Sfinți Părinți și Invățători ai lumii: Atanasie, Ioan Gură de aur, Ambrozie și Augustin.

În mijloc, asupra mormântului unde odihnesc moaștele sfinte ale căpeteniei Apostolilor Petru, la altarul alb, urmașul lui Petru îmbrăcat în alb și el, aduce jertfa lui Dumnezeu, pentru împăcarea lumii și pentru unirea tuturor.

Deasupra mormântului pe uriașa cupolă, jur împrejur, pe un perete aurit, literele albastre de câte 2 metri înălțime însemnează cuvintele: — Tu ești Petru, și pe această piatră îmi voi zidi biserica mea... Ție-ți voi da cheile Împărăției Cerurilor...

La dreapta altarului cu mormântul, o statuă de bronz a Sf. Apostol Petru, cu mână ridicată par'că voește să binecuvinteze întreagă lumea. Cele 6 clopote uriașe în sunetul lor, împreună cu sunetul miilor de clopote ale bisericilor din Roma, vestesc par'că lumii întregi Invierea Domnului și cu voce tainică par'că șoptesc tuturor veacurilor viitoare: Hristos a Inviat; iar statua de piatră a Mântuitorului, cea de 5 metri înălțime de deasupra porții principale a bisericii, binecuvântând lumea par'că ar zice tuturor: Unul este Hristos, unul este Petru, unul este urmașul lui, Patriarhul patriarhilor, una este sfânta și adevărata Biserică, Catolică și Apostolică.

Polonia vinde cărbuni Italiei. În Polonia încă sunt foarte mari bogățiile de cărbuni, așa că aceasta fără poate să-și vândă o parte din cărbunii pe cari îi are. Încă la 1 Martie a început să vândă Italiei o cantitate de 250.000 tone cărbuni. Transportarea nu se va face cu trenul ci cu vaporul prin Danzig, fiindcă e cu mult mai lesne.

Darul lui Dumnezeu asupra comunei Micăsasa.

Celce a luat vreodată parte la așanumițele misiuni populare, a putut vedea cu ochii, cum se pogoară cu astfel de prilejuri darul lui Dumnezeu asupra credincioșilor cari au fericea să asculte cuvântările sfinte.

Eu unul mărturisesc sincer că am văzut-o aceasta cu ochii. În Sâmbăta lui Lazar au plecat adecă la Micăsasa, din județul Târnava mare Păr. canonic dela Blaj Dr. Ioan Coltor, însoțit de profesorii din Blaj: Ștefan Pop, Ioan Moldovan, Iuliu Maior, Grigore Pădurean, Dr. Vasile Aftenie și Păr. Iosif Bucur.

Păr. canonic Coltor a ținut predicile, vorbind atât de frumos, încât credincioșii îi sorbeau nu alta cuvintele de pe buze. Mulți ochi am văzuți umeziți, multe oftări am auzit și multe întoarceri dela păcate am văzut. Oameni cari nu se spovediseră de ani de zile, se îmbulzeau la cei 6 preoți veniți din Blaj; în Dumineca Floriilor a mai spovedit și Păr. Boar din Micăsasa, ba a venit și Păr. Ioan Mărginean din Țapu și a spovedit și Păr. canonic Coltor, așadară 9 preoți, într'una, dar cu toate acestea și pe Lunia Mare au mai rămas de spovedit câteva zeci de credincioși. Cele 6 predici roslite de Păr. canonic Coltor au răscolțit inimile, au deschis izvoarele lacrimilor pentru păcate, așa de mult, încât 9 preoți n'au fost în stare să asculte mărturisirile celor peste o mie de credincioși, cari se înghesuiau cu nerăbdare sub patrafire. Și să fi auzit atâtea lacrimi, să fi simțit atâtea foc al dragostei de Dumnezeu, drag cetitorule, și tu veneai abunăseama și vărsași lacrimi de pocăință împreună cu noi.

Drept a avut Păr. canonic Coltor, care numai în acest post mare a ținut 9 misiuni sfinte prin satele Ardealului nostru, că nici când nu se pogoară darul lui Dumnezeu mai îmbelșugat asupra credincioșilor, ca la sfintele misiuni.

Foarte bine ar fi dacă astfel de misiuni s'ar ținea în toate satele Ardealului nostru și dacă credincioșii ei înșiși ar cere ținerea misiunilor în satele lor. TÂRNĂVEANUL.

a întreba: — Vai de mine, draga mea, tot nu te-a ascultat?

— Tot!

— Irraa! Apoi dară văd eu, că pe alții n'ai ce te bizui! Mai bine să ne facem de-acum singuri toată trebușoara!

— Că așa zic și eu, biță Manole! Ce să ne amărăm noi zilele cu de-alde leneșoalice ca traista asta! — îi dă ea răspuns, scărpinându-și pe-ascunsul o seamă de părți ale trupurilor...

* * *

Buuun! Da împăratul și cu împărăteasa, — tot inimă de părinți! Tânjiau, văzând cu ochii, de dorul ficei lor. Cât au avut-o pe lângă ei le-a fost ca o piatră de moară în casă, iar acum, că o știau departe, nu mai aveau stare. Și doar nu umbla bătrânul, cogemite împărat, ascuns pe supt garduri, ca să pândească ce fel de căsnicie avea fie-sa!? Și împărăteasa, la fel și ea! D'apoi acasă! Cum mi-ți-l mai probozia împărăteasa: — Că inimă ai avut tu, să dai așa copil brudiu și cruduț pe mâna unui răpălău ca cela, că nu te temi de varga lui Dumnezeu, omule, să-ți arunci tu așa un copil în drum — și câte și mai multe, de nu le mai era nici casa, și nici masa masă nu le mai era. Umblau ca fierți de colea până colea și nu odată se întâmpla să se întâlnească pe supt gardurile lui Manoil; că mereu tot dădeau târcoale pela ginerele lor.

— Am fost să văd ce-mi face herghelia! zicea împăratul.

— Am fost și eu în poieniță după niște cătușnică pentru scaldă! zicea împărăteasa.

Iar împăratul în gândul lui: — Atunci să am eu grija hergheliei când m'oiu scaldă în cătușnica ta!

Și împărăteasa în sinea ei: — Atunci să-mi trebuească mie scaldă de cătușnică când oi fi picat la călărie de pe armăsarul hergheliei tale!

Și iac' așa, într'o bună zi iară se întâlnesc bătrânii prin preajma casei lui Manoil. N'apucă a se amăgi din vorbe, ca de obicei, când iacă porțița se deschide și — ce să le vază ochii? Fata lor! Numa'n cătrincioară și cu trăistuța după cap, îi duce bărbat-su-lui de mâncare... Bătrânii atunci zup! se ascund în buruiene și le ticăia inimuța ca ceasornicul. Fata nu i-a zărit și-și vede de drum, că Manoil săracul doar trage la coasă, nu șagă... S'au ridicat pe urmă și moșnegii amândoi, și împărăteasa, ea o biată inimă de mamă, cât pe-aici să prindă a boci și a striga, de nu i-ar fi închis moșneagul gura cu podul palmei: — Tăst! că ne aude! — Și se iau binișor pe urma ei.

Fata se duce în drumul ei și nici cu spatele nu știe ce-i în urma ei.

Dar bătrânii, când li se părea că amu-amu dă fata cu ochii de ei, tuști! se ascundeau în cea holdă. Zi că băteau mătane înaintea minunii lor de fată, și pace!

O vede și Manoil venind așa de hărnicuță cu traista plină și legăturica în mână, și de bucurie nici nu mai știe pe ce lume calcă. Nu-i

mai era nici de mâncare, nici de nimica acu. O pierde din ochi de dragă...

— Ai venit, guspodina bādichii?

— Venit, bādîță Manoliță!

Îi așterne mâncarea pe ștergar, pe urmă apucă grebla și dă să răstoarne pologul. Împăratul și împărăteasa încremeniseră colo la marginea fanașului îndosiți după un hat. Nici din ochi n'ar fi cutezat să clipească.

La urmă tot Manoil mai bărbătos: Odată sare de jos și prinde a-și săruta nevasta, de pare-că ea i-ar fi fost mâncarea... Atunci s'au desmetecit și bătrânii și decât să nu le rămăie și lor cât de cât de sărutat din fetița lor, au tărăbat și ei pe biata fată cu sărutările, de încremenise săraca, că oare ce-i iară cu dânsa!...

— Doamne, hărnicuța mamei de gospodină, cătu-i ea de cumincioară! — se bocește împărăteasa. — Se vede că-i sânge din sângele nostru!

— Cumincioara tătuchii, cuminte, cine te-a învățat toate astea! — o întreabă împăratul.

— Bādîță Manole! răspunde ea.

Atunci și-a deschis și împăratul ochii și a văzut ce fel de ginere are. Și l-a sărutat în frunte și Manole i-a pupat mâna.

Pe urmă un ospăț și o veselie ca aceea!...

Și iac' așa dă Cel-de-sus, că răul să fie uneori rădăcina binelui și scărbele cu bucurii să sfârșească...

LECA MORARIU.

Cum stă lumea și țara?

Liberalii au plecat.

În sfârșit, liberalii au plecat dela cârma țării. N-au plecat bucuroși, precum a arătat-o însuși d. Brătianu în Parlament, dar au plecat. Au văzut că nu mai pot rămânea, căci în patru ani de zile țara s'a săturat de dânșii.

Plecarea liberalilor s'a întâmplat Sâmbătă în 27 Martie, la ceasurile 5 după masă. În ziua aceea a mai fost în Parlament un pic de scârmănare între țărăniștii Madgearu și Lupu, și între oamenii guvernului. Apoi țărăniștii după acestea ciocniri s'au adunat și au plecat din Cameră.

Tot în ședința de Sâmbătă, liberalii și-au adus aminte că d. Dobrescu, deputatul Dejului, ales înainte cu un an și jumătate, nu este încă validat (întărit). Deci, pe semne au avut muștrări de cuget și ce s'au gândit: Hai, să ne facem pomană și să-l validăm, măcar acum, la ducă, pe Dobrescu ăla, să nu ne rămână pe suflet!

Și l-au validat. Nu s'ar fi simțit bine, fără acest bobârnac. Se vede că tare l-au avut la rânză pe Dobrescu, care, de altfel, nici el nu l-a cruțat de loc.

După amiază, înainte de ora 5, au intrat în Cameră deputații naționaliști, sub conducerea dlui Valda. Era o oaste întreagă. Cu puțin înainte sosise d. Ionel Brătianu, îmbrăcat în haine de paradă. A urcat la tribună și a început să grăiescă.

Bun rămas!

Încă n'am isprăvit tot ce aveam de făcut — spune d. Brătianu — dar totuși socotesc a fi bine să plecăm. Zicem bun rămas puterii, dar totuși vom fi și noi aici în casa țării, și vom veghea ca viitorul guvern să lucreze tot spre binele țării, cum am lucrat noi! (Aici se

vedea pe toată ținuta dlui Brătianu multă mândrie și mulțumire...)

După cuvântarea dlui Brătianu, s'a citit scrisoarea regală de închidere a Corpului legiuitor. În acest mesaj M. Sa Regele îi trimite pe deputați la vetrele lor, legându-le de inimă să ducă concetățenilor de-acasă simțăminte de iubire pe cari Maiestatea Sa le are pentru Neamul și Țara, „cărora Le-am închinat toate gândurile Mele și într'a căror menire am cea mai neclintită credință“.

— „Eu declar închisă Sesiunea ordinară a Adunărilor Naționale Constituante“ — sfârșește scrisoarea regală. Și prin aceasta Camera s'a și spocotit închisă.

Acelaș lucru s'a întâmplat și la Senat, după care d. Brătianu a plecat de dreptul la Palatul Regal, ducând în buzunar mulțumita dela cârmă a guvernului liberal. Maiestatea Sa Regele a primit aceasta mulțumită. Sâmbătă în 27 Martie, orele 5 și jumătate, guvernul Brătianu era plecat gata!

Obiceiul este, ca la plecarea unui guvern vechiu, acesta să-și dea părerea, că cine să urmeze după el la conducere. De data asta d. Brătianu a tăcut, lăsând ca M. Sa Regele să hotărască cum va afla de bine.

Marile frământări în jurul puterii.

Plecat odată guvernul d-lui Brătianu, la București s'au început mari frământări între conducătorii politici. Cine vine la cârmă? Această întrebare și-o pune toată țara, nu numai Bucureștii. Furnicarul cel mare era însă la București. Acolo, în tot cursul zilelor de Sâmbătă și de Duminecă, părerea cea mai răspândită era că noul guvern nu va putea fi alcătuit fără d. Maniu, conducătorul Partidului Național. Vestii mai puține vorbeau și de venirea generalului Averescu.

Lucrurile păreau că se limpezesc Duminecă după amiază. Atunci a fost chemat la Palat mai întâi Partidul Național, în numele cărui s'a dus d. Iorga, apoi îndată după dânșul d. Mihalache și mai pe urmă d. Averescu. Tutorul acestora M. Sa Regele le-a spus că ar dori să aibă un guvern de concentrare (împreună lucrare). În aceeaș vreme le-a mai spus, că dacă n'ar putea ajunge la o unire, fiecare partid să-și prezinte lista sa a parte, iar Soveranul se va gândi și va hotări.

Ziua de încordare.

M. Sa Regele ceruse listele de miniștri pe Luni, după masă. În aceeași zi înainte de prânz generalul Averescu a trimis câte-o scrisoare dlui Maniu și Mihalache, în care îi cheamă să se unească cu dânșul într'un singur partid, sub conducerea generalului. Atât Naționaliștii, cât și Țărăniștii au respins aceste propuneri. În schimb celea două partide din urmă au ajuns între ele la o înțelegere și s'au hotărât, că sunt gata să facă împreună noul guvern.

Audiența cea mare.

După acestea întâmplări, Luni după masă la ora 5 s'a înfățișat la Palat iarăși cel dintâi d. Iorga, ducând M. Sa Regelui lista națională și spunând, totdeauna că naționaliștii sunt gata să facă înțelegere cu țărăniștii. De data asta al doilea, s'a prezentat generalul Dsa a spus că n'a putut face o colaborare cu dd. Maniu și Mihalache, dar este pregătit să ia puterea. Mai pe urmă s'a înfățișat d. Mihalache, ducând lista sa și vestea înțelegerii cu Naționaliștii, ca și d. Iorga.

Tuturora M. Sa Regele le-a spus, că hotărârea sa va fi luată în noaptea ce urmează, adică Luni spre Marți, 30 Martie. Astfel până Marți dimineața nu s'a știut nimic de soarta noului guvern. În timpul acesta telefoanele și telegrafele au sbârânit mai mult ca nici odată. Toată țara aștepta, cu răsuflarea oprită cum se zice, veștile din capitală. Când scriem noi acestea șire, totul este învăluit în taină și'n negură. Sperăm însă, că până ajunge gazeta la mașină, lucrurile se vor limpezi!

Primăvara.

A trecut iarna geroasă,
Câmpul iată-l înverzit,
Rândunica cea voioasă
La noi iarăși a sosit.

Dintr'o creangă'n alta zboară
Sturzul galben aurit,
Salutare primăvară,
Timp frumos bine-ai venit!

Turturelele se 'ngână,
Mii de fluturi vezi sburând,
Și pe agera albină
Din flori mierea adunând

Cântă cucu 'n dumbrăvioară
Pe copacul aurit.
Salutare primăvară,
Timp frumos bine-ai venit!

G. TAUTU.

Nunta în codru.

Ce mai chiu și chef prin ramuri
Se 'ncinsese atunci!
Numai frați și veri și neamuri
De-ar fi fost, umpleau o țară!
Dar așa că s'adunară
Și străini din lunci.

De mă 'ntrebi, eu nu știu bine —
Alții poate știu —
Ce să 'ntrebi, calici ca mine?!...
Știu că lumea dintr'odată
S'a trezit că-i adunată
Și c'o duce 'n chiu.

Că 'ntr'o zi purtând în mână
Un colac și-un băț,
Prepeșița cea bătrână
S'a pornit și 'n deal și 'n vale,
Și chiema 'ntâlnind pe cale
Lumea la ospăț.

»Ce-i tu soro?« »Ce să fie?
Nuntă mare 'n crâng!
N'ai văzut tu veselie
De când ești și porți un nume!
Și-am plecat, trimeasă 'n lume,
Oaspeții să-i strâng«.

»Dar pe mire cum îl cheamă,
Cine-i el și-al cui?«...
»N'auziși de sturz, bag samă!
Până și 'mparatu'l știe«...
»Și-i bogat? — »Ce-i pe câmpie,
Tot ce vezi, e alui!«

»Iar mireasa! Din cosiță
Numai flori îi cad.
Mierla e. Și e peștiță,
Și gătită ca o cruce;

Cisme galbene-și aduce
Tot din Țarigrad. —

»Ei atunci să știi vecino,
»C'am să viu și eu«. —
»Păi, deabunăsamă, vino!«
Tot așa, cu voie bună
Prepeșița 'n sârg adună
Pe nuntași mereu.

Și s'au strâns din zare 'naltă
Neamu 'ntraripat,
Și din crâng și dela baltă
Și din șesuri de prin grâne:
Ba și vrăbii mai bătrâne,
Musafiri din sat.

Până 'n noapte tot veniră
Și prin crengi au mas,
Iar în zori se răscoliră,
Și 'n gorun aveau altarul —
la 'nchinăți-mi cu păharul
Să-mi mai vie glas.

Mă 'ntrebați de nun? Ei nunul,
Soare într'adevăr,
Dumnealui, mă rog, pădunul!
Nună mare a fost găsița,
Stete-acasă păumifa
Că-i murise un văr.

»Pop'aveau?«... Tu maică sfântă!
Stai să mă vorbești?

De prin celea țări străine.

RUSIA. — Telegramelē sosite din Moscova la Berlin spun, că în ținutul Stuzk din Rusia un foc cumplit a stricat 800 de gospodării țărănești; nouăzeci de oameni și un mare număr de vite au pierit în flăcări. O mulțime de familii au rămas muritoare de foame. Guvernul bolșevic nu are de unde le trimite bucate.

ASIA. — Războiul Francezilor cu Druzii răsculați, urmează înainte cu înverșunare. În zilele trecute, călărimea franceză, ajutată de aeroplane, a risipit o mare oștire a Druzilor cari au lăsat pe câmpul de luptă o mulțime de morți și răniți.

ANGLIA. — Peste Englezi a dat în vremea din urmă o pacoste mare: foarte mulți oameni se îmbolnăvesc și mor de boala somnului. În jur de orașul Birmingham bolnavii de această boală ciudată zac polog pretutindeni. Doctorii n'au nici un leac în potriua acestei boli și oamenii mor cu sufele.

SERBIA. — Regele Alexandru al Serbiei, care, precum se știe, e ginerele M. Sale Regelui nostru, încă n'a fost încoronat până acum. Incoronarea lui se va face în luna lui August din anul curgător. Sârbii fac mari pregătiri pentru o încoronare strălucită. Până acum au făgăduit să fie de față la această serbare Victor Emanuel, regele Italiei și Doumergue, președintele Franței.

UNGARIA. — Arșagul unguresc a dat naștere de curând la o groaznică nenorocire. S'au luat la sfadă doi bărbați și din sfada lor s'au ales două morți groaznice. Iată cum s'au petrecut lucrurile: Un ofițer ungar călătoria în zilele trecute spre Budapesta, dimpreună cu nevasta lui. Aceasta ținea în brațe un copilăș. În gară la Solnoc s'au urcat în aceeaș căsuție a vagonului un domn, tot un ungar și el. Domnul avea pachete foarte mari și grele, în care ducea niște roate și alte scule de fier pentru mașini. Ofițerul, văzând că cela de colo

umblă să-și așeze bagajele pe polițele vagonului, îi zice: Ce vrei să faci dumneata? Asemenea pachete nu se așază în compartimentul pentru călători, ci se dau la vagonul de bagaje. De pe poliță pot să cadă și se poate întâmpla vre-o nenorocire! — Cela nu vrea să audă de așa ceva. Ofițerul o ia mai cu grosu și se începe între cei doi bărbați o sfadă... unguerească! Teremtette, piscoș, gazember! În vremea când cei doi bărbați se sfădeau, trenul capătă o lovitură dela locomotivă și cel mai greu pachet al civilului cade chiar în brațele femeii. Femeia își lăpta copilul și ferele străinului au lovit atât de tare pe nevinovatul copilăș, încât l-au făcut turtă în brațele mamei sale. Femeia încă a fost lovită atât de crunt, încât abia a mai rămas suflet într'ansa. Nenorocitul părinte văzând întâmplarea, a scos revolverul și l-a descărcat în pieptul călătorului străin. Acesta încă a murit în câteva clipe. Trenul abia se pusese în mișcare din gara Solnoc și ducea doi morți și o mamă rănită de moarte. S'a dat semnalul de alarmă și poliția abia a putut să despartă pe ofițer de nenorocitul compartiment. Innebunise. Femeia s'ebate în chinurile morții la spital.

LONDRA. — Nici într'un oraș din lume nu se întâmplă atâtea hoții ca în capitala Angliei. Adevărat că nici un oraș al pământului nu are atâția locuitori câți Londra. Încă înainte războiului trăiau acolo peste 4 milioane de locuitori, câți într'o țărișoară. Într'atâta zbeg de lume hoții și au ogor foarte întins. Și poliția nu mănă de geaba pita statului; are într'una de furcă cu „cinstitele“ obraze. Mai de curând au fost prinse în ghilț niște hoțoaice, vre-o 40 de femei, dintre celea mai îndrăcite și mai breze. Ele alcătuiau o bandă, zisă „Banda celor 40 de elefanți“. Șeful bandei era o fată năstrușnică, înaltă de 2 metri, care înainte vreme fusese îmblânzitoare de elefanți. S'a lăsat însă de acest meșteșug și s'a apucat de hoțit. Mai întâi de toate și-a cules, de unde a putut, alte 39 de lelițe, tot așa de amarnice ca și dânsa. Și au început să lucreze în felul următor: Una dintre fete, ori chiar și mai multe deodată, se tocmeau ca vânzătoare în

celea mai mari prăvălii ale Londrei, unde se arătau foarte blânde și silitoare o lună, două. În vremea asta, celealalte tovarășe veneau la „cumpărate“. Cumpărau ce cumpărau, nimica toată, în schimb însă furau, de ardeau. Firește, vânzătoarea era tovarășa lor și închidea bine ochii. Când hoția se îngroșă, vânzătoarea încă se făcea nevăzută, și stăpânul descoperirea cu mirare lipsa unor mărfuri foarte scumpe.

„Banda celor 40 de elefanți“ lucra însă și altfel. Se furișau înarmate bine prin curțile lorzilor și jefuiau scumpeturi, diamante, pietrii scumpe, inele, brățare. Iar dacă erau zăpsite de slugi nu se lăsau legate cu nici un chip. Scoteau din sin pumnale mici, ascuțite ca limbile de viperă, și spintecau, ucideau, până scăpau. De 8 ani de zile se indeletniceau cu acest meșteșug și niciodată n'au putut fi încolțite. Acum li-s'a infundat însă. Una dintre ele a fost prinsă cu o icoană scumpă, furată, și ea avea asupra sa și numele celorlalte tovarășe, cu adresele lor cu tot. Astfel au putut fi găsite toate celea 40 de „elefantoaice“ și puse la răcoare. Toți polițiștii Londrei se miră mai cu seamă de „șefița“, care-i parcă însăși „mama necuratului“. Are niște ochi și niște brațe cât sulunalele. În mica odaie dela temniță stă cârlig, că altfel n'ar încăpea într'ansa, atâta-i de înaltă.

ANGLIA. — Încă o ciudățenie, tot din țara Angliușului. Un muncitor din orașul Lid, ajungând în mare strămtoare de bani, încât era amenințat să moară de foame cu nevastă cu tot, ce s'a socotit: Decât să crep și eu și nevasta de foame, mai bine să scăpăm amândoi. Ce-am avut tot am vândut, tu muiere. Ar trebui să ne vindem pe noi. Pe mine însă care sunt o ruină, nu mă cumpără nici hantătar. Tu ești încă tinără și frumoasă. S'o găsi poate vre-un cumpărător...! S'a și găsit în curând. Un vechiu cunoscut al femeii, auzind de hotărfa celor doi nenorociți, s'a înfățișat într'o zi la dânsii și le-a zis: Iată eu dau pentru femeie 500 de fonți sterlingi. De vrei tu și de-o vrea și ea, eu o cumpăr. Și o iau de nevastă!

— Bine! Facem târg. — Femeia se invo-

Știi pe *ciocărlan* cum cântă?
Dumnezeu să-i ție firea!
A 'nvățat trei veri psaltirea
La viădici sârbești.

Druște aveau o *coșofandă*
Și-un *cârștetu* bălțat.
Pitpălacul, nene 'n strană!
Iar cădelnița de aur
O ținea jupânul *graur*
Dascălu 'nvățat.

Dar să vezi! la socrul mare
Sgomote din zori:
Pișigoiu 'ntruna sare;
Steag pe casă *șoimul* suie
Gheunoata bate cuie,
Ca s'anine flori.

Iar prin cuhnii stat și vorbă,
Asta s'o vedeți!
Prepelita face cioarbă
Presurile fac friptură,
Vin *sticleții* și le-o fură,
Dracii de sticleți.

Șoimii repezi sect în ghiare
Carnea din căldări,
Corbul cel cu ciocul tare
Dumicată 'n blide-o lasă,
Cintileții duc la masă
Rândul de mâncări.
Și cu șorț de jupâneasă

Rândunele vin
Și deretică prin casă
Iar pe mese-aștern prosoape
Și dau lavițele-aproape
Cane-aduc cu vin.

Dar te miri tu, prin păhare
Cine le turna?
Cucul sur, că-i meșter mare
La urat și închinăciune,
E proroc și-ți știe spune
Tot ce-o fi și-o da.

Cântă 'n cobz' acum buhaiul
Cel cu gâtul strâmb,
Mierla șueră cu naiul
Cu cimpoiul cântă *ciocara*
Pitulicea cu vioara
Butnița c'un drâmb.

Codobaturi iuți ca focul,
Tot bătând din oozii,
Măturară 'n clipă locul
Și făcur'o bătătură,
Și ce horă mai făcură
Ca la Voivozii!

Jucau sârba *porumbell*
Că e jocul lor,
Și-au luat la joc *cârșetii*
Pe-o rătușcă — vai de mine —
Graurul juca pe vine
Barza într'un picior.

Numai *ciocara* cu cimpoiul,
Tot izbind cu el,
Se bătea cu *pișigoiu*,
Iar *sitarul* după ușă
Se certa c'o găinușă
Pentr'un gândăcel.

Vin de-ar fi, că cearta vine —
Altfel cum s'o zici?
Să te superi tu creștine,
Pentru dinții scoși din gură?
Pentr-un ghionț și-o 'mbrâncitură
Cheful să-ți-l strici?

Și țipau de-avalma 'n ramuri,
Miile de guri!
N'alegeai străini și neamuri,
Și pe plac cânta tot insul —
Clocotea de chiu cuprinsul
Veselei pădurii!

»Tu țerai!» Mă 'ntrebi ca prostul
Vorbe din bătrâni:
Eu la chief ca 'n Marte postul
Vinu'l beam din coji de-alună,
Și asvârliam de voie bună,
Cu căciula 'n căini.

Ba și 'n ciur le-aduceam apa,
Ca să fiu în rost,
Lemne le-am tăiat cu sapa
Și sărind pe-o buturugă
Am venit la voi în fugă
Să vă spun ce-a fost!

G. Coșbuc.

iește și se duce cu cumpărătorul, iar bărbatul rămâne cu banii.

Afacerea nu s'a încheiat însă cu atât, căci târgul s'a vestit și bărbatul a fost dat în judecată, de procuror. Procesul s'a desbătut în zilele trecute și vânzătorul ușoratic a fost condamnat la un an și 7 luni temniță de rând. Cumpărătorul a rămas păgubit și de „negoș” și de bani.

Un vrăjitor indian în Ardeal.

— „Fachirul” care joacă pe cuie ascuțite. —

Domnii de pe la orașele celea mari sunt foarte doritori de-a vedea minunății, pentru cari cheltuesc sume însemnate. Iar jucători pe sfoară și comedieși se găsesc destui. Aceștia mănă foc, înghit săbii, se dau peste cap cu biciclete și fac alte feluri de nesdrăvănii, cari de cari mai breze. Mai de curând a sosit în Ardeal un fachir indian cu numele „Thawara Ray”, care se pare că întrece în comedii pe toți confrății săi din Europa. El a fost văzut la Cluj și la Satu mare. Thawara Ray s'a culcat pe-o scândură bătută cu lungi cuie ascuțite și juca cu picioarele desculțe pe droburi de sticlă. Iși implânta cuie prin fălci, fără să curgă sânge. Iar ca pupăză pe colac s'a întins ca mort într'un sicriu și a lăsat să fie îngropat în pământ la o adâncime de 2 metri, iar după 20 de minute s'a ridicat din mormânt tot așa de sănătos și de vesel, precum fusese mai înainte.

Firește, toate acestea arătări le făcea pentru prețuri de intrare foarte ridicate. Cine doria să-l vadă, plătia bani grei...

Cei cari l-au văzut tare s'au minunat, ba s'au imbulzit cu mare zor să-l atingă, căci în India se crede că fachirii dau noroc. Toate bune până aici. Privitorii s'au ales cu gurile căscate de mirare, iar „fachirul” cu chimirul plin de bani. Iată însă că la Sătmăre, a doua zi după comediile fachirului, un unguraș poznit dela teatru, ȳice:

— „Fachirul acela de ieri a fost un mare șarlatan. Ce-a făcut el și eu pot face. Îngropați-mă și pe mine și voi sta și eu în mormânt cât a stat el!

Ungurașul nu glumia. El s'a întins chiar în sicriul în care fusese fachirul și a fost și el îngropat în pământ 30 de minute. Și nu i-s'a întâmplat nimic. Ci s'a sculat sănătos, precum se îngropase. Intre cei cari au fost de față la isprava ungurului, erau și câțiva medici. Aceștia au declarat că în sicriu rămâne totdeauna atâta aer, ca un om viu să poată trăi o jumătate de ceas și chiar și mai bine. Prin urmare „minunea” lui Thawara Ray, de care s'au imbulziti atâția lesne crezătorii, nu era vre-o mare „scofală”. . . ! Ce-are a face! Destul că indianul naibii și-a umplut punga doldora de lei românești și a plecat fericit peste graniță, să se mai îngroape și prin alte țări, pentru parale. . . !

Arătări în fumul de țigară...

— Intre Brasilia și Viena. — Un neamț îi trimite fratelui său vești în fumul de țigară. —

Jurnalele din Viena povestesc de curând o întâmplare foarte ciudată, de cari nu s'au mai pomenit până acum. Un învățator din capitala Austriei are un frate dus de multă vreme în Brasilia. Și dela acest frate al său, neamțul nu avea nici o știre. În zilele trecute i-a venit însă prin poștă un mic pachet tocmai din orașul San Paolo. În pachet era o scrisoare. Pribeagul îl vestea într'ansa pe Vinez, că el se simte foarte bine peste Ocean și că mulțămită hărniciei sale s'a și înfolit acolo

cum se cade. E bogat acum. Are moșie și curți frumoase. Are și bani destui. Ca un semn al înfolirii lui, iată, îi trimite o cutie de țigări din Brasilia dintre celea mai fine. Să le fumezi sănătos, zicea fratele din Brasilia, și să vă mai aduceți aminte și de mine.

Învățătorul din Viena s'a bucurat foarte mult de veștile celea bune. Și s'a bucurat și de țigări, cari păreau a fi într'adevăr lucru domnesc.

— Hai să și aprind una, zice Vinezul. Să văd ce colbăesc milionarii în Brasilia...

Țigara era bună. Abia trage însă neamțul două trei fumuri și unde nu mi-l cuprind niște amefeli dulci, de credea că plutește prin văzduh. I-se împăinjenesc ochii și nu-și mai vede nici nevasta nici copiii, cari stăteau lângă el, la masă. În clipa următoare vede însă cum se desprinde din norii de fum un chip omenesc, în carne și oase... Era fratele său din Brasilia. Se schimbase, față de cum îl știa. Îmbătrânise. Dar era tare ferchesuit și îmbrăcat boerește. Mai târziu vede în fumul de țigară și niște curți cu trepte multe și cu turnulețe, cum au palatele grofilor. În poarta curților un domn și un copilăș, care poartă ochelari. Domnul era tot fratele său. Lângă dânzii un chip de leu cioplit din piatră, care ține în labă o sabie. Lei de aceștia au adeseori la porți, casele domnești.

Când s'a isprăvit țigara, învățătorul s'a trezit din amețeala lui, dar nu și-a uitat vedeniile. Le-a povestit numai decât nevestii sale, zicând:

— Am văzut pe fratele meu, cum te văd pe tine. I-am văzut curțile din Brasilia și i-am văzut și copilul.

— Ce copil, bărbate? — zice nevasta — doar Hans nu era însurat.

— S'o fi însurat pe-acolo. Destul că eu i-am văzut copilul. Poartă ochelari și e slăbuș la trup.

Peste patru zile, învățătorul din Viena primește alt pachet din Brasilia. În acest pachet erau niște poze. Două poze. Una a fratelui pribeag, chiar așa precum îl văzuse învățătorul în amețeala lui de țigară. A doua poză înfățișa curțile lui, cu leul de piatră la poartă și cu copilășul slăbuș care poartă ochelari. Curat ca 'n arătarea învățătorului, când fumase țigara braziliană. Mare șodeniel!

Atâta-i pățania lui Herman Schüsching din Viena, care spune, cui îl ascultă, cum și-a văzut el fratele aieva în rotocoalele de fum de țigări din Brasilia. El o spune și-l crede cine vrea.

Friptură pentru câine.

Un negustor dreptcredincios, fiind într'o Vineri în călătorie, la ameză se duse într'un mare hotel ca să stea la masă și ceru mâncare de post. Stăpânul îi declară în câteva cuvinte că nu are bucate de post, de oarece mușterii nu le întreabă. Bine, zise negustorul, atunci adă-mi o cafea. Și pe când el își sorbea cafeaua, băgă de seamă că unii mușterii râdeau de postul lui și din când în când chemau cu glas tare pe chelneri și cereau cu mare fală bucate de carne. Inciudit la urmă și negustorul strigă: Chelner, friptură de vițel! Stăpânul și mușterii nu mai puteau de râs, văzând că au reușit să învingă statornicia negustorului și chelnerul îi puse înainte cu multă dibăcie farfuria comandată. Dar când o văzu, cinstitul negustor zise chelnerului: Această friptură servește-o cănelui meu care e aici sub masă; dobitoacele, firește, nici Vineri nu pot mânca altceva decât carne. Mușterii rușinați de aceste cuvinte încetară imediat de a mai râde și de a-și bate joc.

E lămurit ce voia să spună negustorul. Cine nu știe să-și stăpânească pofta de mâncare, nu se deosebește de dobitoace.

Spirago.

Mai nou.

Numirea noului guvern.

În clipa când se tipăresc aceste știri, telefonul aduce știrea, că la cârma țării a fost numit generalul Averescu. Iată și lista guvernului:

General Averescu, ministru președinte.

Ioan Mitileneu, ministru la externe.

General Coandă, min. la industrie și comerț.

General Valeanu, ministru la comunicații.

Octavian Goga, ministru la interne.

Vasile Goldiș, ministru la culte și arte.

Ioan Lupăș, ministru al sănătății și ocrotirilor sociale.

Ioan Lapedatu, ministru la finanțe.

Ioan Petrovici, ministru fără portofoliu.

Petru P. Negulescu, ministru al școalelor.

Trancu-Iași, ministru al muncii.

General Mircescu, ministru de război.

Theodor Cudalbu, ministru de justiție.

Petru Groza, ministru la lucrări publice.

Dori Popovici, ministru al Bucovinei.

Sergiu Nișă, ministru al Basarabiei.

Martii la ora 1, în 30 Martie, miniștrii cei noi au și depus jurământul, iar unii încă în aceeași zi după masă și-au și luat slujba în primire.

† Dr. Toma Ionescu.

Sâmbătă spre Duminecă, 28 Martie, a murit la București cel mai vestit doctoz al neamului nostru, profesorul Dr. Toma Ionescu (dela școala de medici din capitală. Răposatul și-a câștigat un nume neperitor în toată lumea, nu numai în țara noastră, prin aflarea unui mijloc de-a putea opera oamenii bolnavi, fără să fie adormiți.

Bolnavii cari sufer de boli grele la stomac, înainte vreme nu puteau fi tăiați fără adormire, ceace era însă un lucru primejdios mai cu seamă pentru oamenii slăbiți, ori cu inima bolnavă. Doctorul Toma Ionescu prin leacul său, a început să opereze pe bolnavi fără să-i mai adoarmă și fără să simtă nici un fel de durere. Pentru această invenție a sa a fost și este binecuvântat de toate țările din lume. Și cei mai vestiți profesori medici din toate orașele pământului azi lucrează pe temeiul invenției marelui învățat român.

Dar Toma Ionescu n'a fost numai medic vestit, ci a fost și un mare român, care a luptat mult ca România să intre în război la 1916, alături de Franța, și să ne izbăvească pe noi din robia ungurească. În deosebi ne-a iubit pe noi Ardelenii, pentru care deosebit trebuie să-i fim recunoscători și mulțămitori. În timpul din urmă era vicepreședinte al Partidului Național.

Doctorul Toma Ionescu a fost înmormântat Martii în 30 Martie, cu mare cinste și pompă. Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

Sulfatarea (impistirea) grâului. Nu-i bine să semănăm grâul așa cum l-am recoltat. Bobul de grâu poate să poarte în el sămânța unor boale ca mătura, ori tăciunele, și recolta viitoare e primejduită. De aceea înainte de semănare grâul trebuie sulfatat (impietrit).

Sulfatarea se poate face foarte ușor. Se pune 1 kgr. de peatră vânăată în 10 litri de apă caldă și, după ce peatra vânăată s'a topit, mai turnăm încă 90 litri apă. Punem grâul într'o corfă de nuele, îl înmuiem, mestecându-l bine, în apa cu piatră vânăată. După aceea îl întindem să se svante și pe urmă îl semănăm.

Știrile Săptămânii.

HRISTOS A INVATAT!

*Cu acest salut creștinesc intrăm în casele Voastre, dragi cetitori, în aceste zile luminate, și Vă dorim din inimă:
Sărbători vesele și fericite!*

Numărul viitor al gazetei noastre, pentru odihna tipografilor în sfintele Sărbători ale Paștilor, se va tipări numai Joi, după Dumineca Tomii, în 15 Aprilie. În schimb, numărul de față se tipărește în mărime de 12 fețe.

O nouă comoară în pământul țării noastre. În vremea din urmă s'au făcut săpături în județul Arad, în căutarea gazului de pământ, zis *metan*. Săpăturile arată celea mai bune semne. S'au găsit straturi bogate de pământ cari ascund gaz. Urmează să se facă acum sondările în toată regula. Prin gazurile subpământene din județul Aradului, țara noastră va ajunge la un nou izvor de bogăție. Gaz metan mai avem pe Câmpie, la Șermășel, și în județul nostru, la Șaroș și Bazna. Inginerii spun că și ținutul Blajului ascunde însemnate zăcăminte de gaz. Aici când vor începe săpăturile?

Rămășag ciudat. Un student dela Universitatea Harvard din Boston (Anglia) a mâncat din rămășag 48 de ouă fierte în 41 de minute. Și ci-că nu i-s'ar fi întâmplat nimica.

Un bețiv își omorâ cumnatul. Ioan Chira din Ardan, de lângă Bistrița Ardealului, a bătut în cărciuma satului până la 9 ore seara, cu mai mulți prietini. Venind acasă s'a dus la locuința cumnatului său Arsenie Timiș, pe care l-a găsit durmind, și i-a dat mai multe lovituri cu săcurea, omorându-l. Ucigașul a fost prins și întemnițat.

Advocații nu mai fac grevă. Am arătat și noi într'un număr trecut al gazetei noastre, că toți advocații din țară au declarat greva, pentru că guvernul dlui Brătianu pregătea o nouă lege jiguitoare pentru ei. Cum însă guvernul și-a dat obștescul sfârșit, iar legea n'a fost adusă, advocații Vineria trecută au încetat greva.

Partide politice până-i lumea. În Estonia, o țară din nordul Europei, desfăcută din Rusia deodată cu revoluția rusească, sunt nu mai puțin de 114 partide politice cu 2236 candidați la deputație, cu toate că nu pot fi mai mulți de 100 de deputați. Populația țării noastre nu este mai mare de un milion.

Scumpirea prețurilor la vin în Basarabia. În zilele din urmă s'au scumpit simțitor vinurile din Basarabia. Vinurile mai bune s'au vândut cu 200—300 lei vadra, cele mai ușoare cu 160—180 lei vadra. Scumpirea vinurilor este în legătură cu reducerea taxelor de export. Se crede că prețurile se vor urca și mai mult.

Suferințele preoților români ardeleni în marele războiu. Părintele Dr. Sebastian Stanca din Cluj a scris o carte despre suferințele preoților români Ardeleni în cursul marelui războiu. Dsa însă numai suferințele preoților ortodocși. Și cu toate acestea să vedeți câte suferințe.

Au fost internați 140 preoți cu totul pe vremea de 113 ani, 2 luni și 14 zile. Alți preoți internați, despre cari Păr. Stanca n'a avut date sigure, sunt 112. Închiși în temniță au fost 86 preoți, 65 de ani 9 luni și 21 zile. Preoți duși

în pribegie 106. Preoți omoriți 4 și un teolog. Preoți osândiți la închisoare 15, în total la 85 ani și 6 luni. Au murit în temniță 3 preoți, în pribegie 7, în urma suferințelor 28. Au stat în închisoare 3 preotese, în total 1 an, 3 luni și 9 zile. Au fost internate 16 preotese, în total 14 ani, 4 luni și 8 zile.

Iată cât au suferit preoții ortodocși români. Unde sunt încă preoții uniți, cari nici ei n'au suferit mai puțin decât cei ortodocși.

Jefuirea unei biserici. Câțiva făcători de rele într'una din nopțile trecute au scos din țâțâni ușa bisericii greco-catolice din Nireș, de lângă Dej, și au furat din biserică potirul de aur și mai multe odăjdii sfinte.

Spânzurat de hoții bulgari. În seara de 21 spre 22 Martie șapte hoți înarmați din Bulgaria au intrat în comuna Alfatar, județul Durostor, au ridicat din casă pe locuitorul Iancu Vlasoia Ruse și i-au spus că este șpion român, apoi l-au spânzurat de un copac, în dosul casei sale, și l-au omorât cu lovituri de cuțit.

Cutrămur de pământ la Chișinău. În ziua de 21 Martie la Chișinău, capitala Basarabiei, s'a simțit un mic cutrămur de pământ, care însă n'a făcut nici o pagubă.

71 de furturi săvârșite în Capitală de o săngură bandă de hoți. Zilele trecute a fost prinsă la București o bandă de hoți care a făcut nu mai puțin de 71 de furturi. Polițiștii au făcut o adevărată goană după acești hoți și nu i-au putut prinde decât cu foarte mare greutate.

Fostul Kaizăr vrea să locuiască în Elveția. Fostului Kaizăr Wilhem al Germaniei i-s'a urit se vede în Olanda. De aceea s'a hotărât să meargă și să-și cumpere un castel în Elveția. Întrebarea e însă, că lăsa-l-vor celelalte țări?

Noul nume al fostului prinț Carol. Fostul prinț Carol, care a abzis de dreptul de moștenitor de tron, se va numi de acum înainte Carol Caraiman și va avea dreptul să locuiască după 10 ani la moșia sa Mănăstirea din județul Ilfov. Așa a hotărât Majestatea Sa Regele.

Moarte induieșătoare. Mai zilele trecute a fost dată afară din locuința sa bătrâna de aproape 80 de ani din București, Ecaterina Nicolaescu.

Ce era să facă biata bătrână! Bani nu avea cu ce să-și cuprindă altă locuință. Iară paținele lucruri pe cari le avea și pe cari oamenii nemiloși i-le-au scos în drum, nu le putea lăsa singure în stradă. A durmit deci lângă ele, ziua și noaptea, până ce într'o bună zi au aflat-o adormită pentru veșnicie.

Încă un fel de pocăiți. În Rusia s'a iscat un nou fel de pocăiți, asemănători cu cei din veacurile dintâi ale creștinismului. Acești pocăiți cred că Spiritul sfânt este un student cu numele Carol, care a dat poruncă să dărâme și să sfarme toate răstignirile și icoanele câte se află în Rusia. Au și început acești nefericiți să dărâme toate crucile și răstignirile și icoanele cari se aflau în 16 sate dintr'un ținut al Rusiei, până când înșiși bolșevicii au văzut că acest Carol este un nebun primejdios și deci l-au prins și l-au dus într'o casă de nebuni.

Credincioșii lui însă nu sunt odihniți nici de cât. Ei spun că nu se lasă până nu-l vor scăpa pe Spiritul sfânt din temniță și nu vor sfărâma toate icoanele și răstignirile câte se află pe întreg cuprinsul Rusiei celei mari.

O sală de cinematograf în flacări. În Nowo-Nikolajewsk din Bolșevicia s'a aprins,

din cauza nepriceperii, o sală, în care se arătau chipuri mișcătoare. Au ars și s'au făcut serum nu mai puțin de 35 de oameni și afară de aceea s'au rănit mai multe zeci de inși.

Nenorocirea din gara Ghiriș. În seara de 20 Martie trenul personal care plecase din Cluj la ora 8 și 30 minute spre București, când a intrat în gara Ghiriș, un vagon de clasa a doua a ieșit din șine. Vagonul s'a răsturnat și cu el alte două vagoane de lângă el.

De sub vagon au fost scoși morți căpitanul Gerescu din compania 6 sanitară, o femeie și un copil. Doi inși au fost răniți mai greu iară 28 inși mai ușor. Răniții au fost duși la spitalul din Turda.

Ginerele regelui Italiei aruncat de pe cal. Conte Calvi de Bergolo, soțul prințesei Iolanda, fata regelui Italiei, a fost trântit de un cal, pe când făcea o săritură c'am cutezată, și a rămas în nesimțire. Acuma zace în pat.

Omorit de un copac. Flăcăul Vasile Melenciuc din satul Pârliți, de lângă Iași, tăia în pădurea din apropierea orașului un copac. Nebăgând de seamă cum se rostogolește copacul, nefericitul a fost strivit și omorât de copacul pe care el îl tăia.

Petreceri. Tinerii meseriași și comercianți români din Blaj aranjează a doua zi de Paști o *petrecere românească*, în Sala de gimnastică a liceului de băieți, sub patronajul dlui Iuliu Maniu și a mai multor fruntași dia Blaj. Începutul la ora 8 seara. Intrarea, de familie 50 lei, de persoană 20 lei. Venitul curat este destinat pentru sporirea Fondului Societății. Su-prasolviri se primesc cu mulțumită.

O femeie își vinde soțul pentru o sticlă de rachiu. În comuna Pervomaisine din Rusia, săteanca Ocoprea a vândut cărciumăresei Maria Ozirina pe soțul ei Ilarion, în schimbul unei sticle de rachiu. Pe de altă parte săteanul Soperenco a vândut pe nevastă-sa, Domnica, unui alt sătean, pentru 2 litri de rachiu. Vânzările acestea au fost făcute cu știrea și învoirea judecătorilor bolșevici.

Câți inși au fost la Roma în anul jubilar 1925. Abia acuma putem să știm, câți inși au fost la Roma, pentru că să se închine sfințelor morminte ale apostolilor Petru și Pavel, în anul 1925. Din Italia au fost 212 mii de creștini, din Germania 29,879, din Spania 12,892, din Franța 11,593, din Anglia și Irlanda 6287, din Iugoslavia 5464, din Elveția 5325, din Belgia 5285, din Cehoslovacia 3854, din Polonia 3207, din Austria 2783, din Portugalia 2370, din Luxemburg 2000, din Malta 1127, din Danemarca, Svedia și Norvegia 709, din România 520, din Letonia și Lituania 74. Din America 5286, din Asia 831, din Africa 527, din Australia 300, din Insulele Filipine 35, iară din toate celelalte insule și părți ale pământului 3000. Așadară numărul credincioșilor cari au fost la Roma în anul sfânt 1925 se ridică la aproape un milion.

O biblie scumpă. Călugării benedictini din mănăstirea Sf. Paul din Austria au vândut pentru un pătrar de milion de dolari o biblie veche, de pe vremea lui Gutemberg, care a aflat tiparul.

Cine îngrijește pădurile din România. Pentru conducerea și îngrijirea pădurilor din țară azi sunt cu totul: 560 ingineri silvici, 60 conducători silvici, 1130 brigadieri silvici și 5446 pădurari.

Acest personal e împărțit la 305 ocoale silvice, cari îngrijesc peste 7.000.000 Ha pădure a țării noastre.

Viata în adâncul mărilor.

— Câtă apă este pe pământ? — Ce ascunde fundul Oceanelor? —

Cea mai mare parte a pământului este acoperită cu apă. Din celea peste cinci sute milioane kilometri pătrați, câți are pământul, peste trei sute cincizeci milioane kilometri pătrați sunt numai cu apă.

Apa de pe pământ este adunată în mări și oceane întinse. Dacă vrei să călătorești de pe un țărmur pe celalalt, trebuie să mergi zile și săptămâni întregi cu vapoare mari și uriașe, cari spintecă valurile de apă mai ușor ca peștii cei mai sprinteni.

Să spune, că toată apa din mări și oceane, e de patrușprezece ori mai grea decât uscatul.

Așa greutate mare nici nu ne-o putem închipui. Ne putem face totuși o idee, dacă socotim, că apa mărilor și a oceanelor, cuprinde și aur și anume, într-o tonă de apă s'ar găsi cam 50 miligrame de aur. Dacă acest aur s'ar putea aduna într-o singură bucată și s'ar împărți în părți egale între toți oamenii de pe fața pământului, pe fiecare om s'ar veni o bucată de aur de 40.000 kgr. Bine ar mai fi! După prețul de azi al aurului, toți am ajunge miliardari și nu ne-am mai invidia unul pe altul din cauza averii, nici n'am fi năcăjiți, că nu avem bani să ne zidim biserici, ori școli.

Adâncimea apelor mării.

Pe pământ sunt munți înalți, a căror piscuri sunt vecinic acoperite cu zăpadă. Apa mării însă în multe părți are adâncimi cu mult mai mari decât piscurile munților. Celea mai mari adâncimi se găsesc în Oceanul Pacific. În acest ocean întins între Asia și America, în dreptul insulei Tonga, este o văgăună adâncă de 9184 m., iar lângă insulele Kermadec, adâncimea e de 9427 m. Intre insulele Mariane, tot din acest ocean, în dreptul insulei Guane, este o adâncime de 9536 m. Iar în dreptul insulelor Filipine este o groapă așa de adâncă, încât Everest, vârful înalt de 8982 m. al munților Himalaia, scufundat în ea, ar fi acoperit de asupra cu o grosime de apă de 1000 m.

Cum putem cunoaște adâncul mărilor?

Cei vechi credeau, că stăpânul apei mărilor este zeul Neptun. Acesta are în mână o furcă cu trei coarne și când atinge cu ea apa mării, îndată se t. lbură și se ridică în valuri cutropitoare, ori se liniștește după cum dorește.

Azi însă adâncul mărilor nu mai este o taină. Oamenii învățați și-au bătut mult capul și au inventat tot felul de instrumente, cu ajutorul cărora se poate cunoaște cât de adânci sunt mările și ce se găsește pe fundul apei mărilor. Pentru scufundarea în apă au inventat scafandrele, cu ajutorul cărora omul poate petrece mai mult timp sub apă. Un scafandru se compune dintr'un costum de cauciuc, cu un colț de metal încopciat de costum și cu mai multe ferestre de sticlă, prin cari se poate vedea. Ca omul să poată sta pe fundul mării,

costumul are și încălțăminte de plumb. În spate are un aerofor, de forma unui tornistru, împărțit în două părți. În o parte se comprimă de afară aerul, iar cealaltă parte, prin o țevă de cauciuc este în legătură cu gura scufundătorului. Astfel scufundătorul poate să respire și să steie mai multă vreme sub apă, cercetând tot ce este pe acolo.

Este viață în adâncul mărilor?

Cercetările făcute în apa mărilor, au dovedit, că este viață până în adânc. Nu sunt mai dese furnicile dintr'un mușuroiu, cași animalele feliurite, cari populează apele mărilor. Incepând dela suprafață, unde pot străbate razele soarelui și până în adânc unde stăpânește noaptea întunecoasă, se găsesc animale mai variate ca și animalele de pe pământ. Celea mai multe animale se găsesc la suprafața apelor. Aici se găsesc milioane de *Noctiluca*, cari noaptea scântăiează ca și cerul. Numeroase sunt și animalele târâtoare și vecinic călătoare, precum și aciunile cari se lasă purtate de valuri, ori înnoată prin puterea lor proprie.

În Bureții și crinii de mare printre cari foiesc feliu-

riți pești cu înfățișare de șerpi, cu guri largi și cu gușe ca de pelican, cari stau înfundați în măr cu gurile căscate înafară. Alături de aceștia aleargă și raci mulți de culoare roșie, cu picioare subțiri ca niște ațe și cu antenele lungi cât corpul. *Aricii de mare* și *Castraveții de mare* (*Holotuniele*) cari își poartă puii în spate ca și paiangenul de pământ, ca scorpionul sau ca Didelful din Australia, sunt numeroși ca și nisipul.

Numeroase *Stele de mare*, luminoase ca și stelele de pe ceriu, urmează pe fundul mărilor drumul șerpuit al curenților dela suprafață.

Unele dintre animalele din adâncul mărilor mănâncă măr iar altele sunt carnivore și se hrănesc cu cadavrele milioanei de vietăți dela suprafața apei, purtate de curenții de apă. Aceștia vietăți mor de obicei atunci, când un curent cald se întâlnește cu unul rece. Cadavrele lor cad pe încetul la fund, unde le așteaptă gurile flămânzilor dela fund. Căderea la fund a cadavrelor se face foarte încet, din cauza piedecii ce o întâmpină în apă. Într'o zi abia pot străbate 1000 metri. Așa că pentru ca să ajungă la jundul mării trebuie cam o săptămână.

Multe dintre animalele dela fund, mai ales peștii, se hrănesc cu alte animale vii. Și pentru ca să le poată prinde au fălci puternice, cu dinți ascuțiți și încovoiați și stomacuri mari cari se pot lărge așa de tare, încat încap în ele o pradă de patru ori mai mare decât ei.

Mulți dintre pești au deasupra gurii și un tentacul, care face slujba râmei din undița pescarilor noștri.

Luptele ce se dau între diferitele animale de pe fundul mărilor sunt foarte înverșunate.

Se atacă cu dinții, se lovesc cu membrele și se improașcă cu veninuri mai puternice decât gazele înădușitoare, pe cari le-au folosit oamenii în războiul mondial.

Din cauza întunecului din adâncul mărilor multe dintre animalele cari trăiesc acolo au devenit orbe, altele însă au ochi mari, cari pot ajunge chiar cât a șasea parte din lungimea corpului. Celea mai multe însă dau din corpul lor lumină, așa că pe fundul mărilor, se pare că sunt tot atâtea lămpi electrice, colorate cu celea mai variate colori. Cu deosebire *Gorgonele* cu formă de tufe, răspândesc de pe brațele lor mănunchiuri de lumină violetă, purpurie, roșie, portocalie, albastră, verde și albă.

Multe specii de pești, de raci, de sepilii și caracatițe dau din corpul lor lumină așa de puternică, încat întreg animalul pare o diademă de briliante scumpe.

Cu ajutorul luminii pe care o dau din corpul lor, acestea animale își caută pradă pentru a se putea hrăni. Ca un reflector puternic aruncă lumina asupra animalului de pradă, pe care îl vede și se aruncă cu furie asupra lui, spintecându-l și înghițându-l cu lăcomie.

Nu băjbăie viața pe pământ mai puternic ca și în adâncul mărilor. Dovadă, că nimic, nici întunecul, nici frigul și nici chiar lipsa de aer mai abundent, nu poate să fie o piedecă pentru viață.

ION POPU-CÂMPEANU

Bunătașile pământului.

Prelucrarea cărbunilor.

Când cetim în gazete că la nenorocirea din Praga, întâmplată în ziua de 5 Martie, prin explozia mai multor lăzi de granate umplute cu *tritol*, s'au surpat mai multe case și au rămas doi morți și vr'o 70 de răniți: mulți cetitori își vor pune întrebarea, ce fel de materie este *tritolul* sau *trotitul* acela?

Aș putea răspunde pe scurt, că e o materie mai afurisită decât dinamita și se extrage (scoate) din cărbuni. E o materie tare năvășă, precum năvăș e și cărbunele, din care se extrage. Că de ardem cărbunele, el ne dă căldură, fum și miros greu. De-l înfierbântăm în cilindri (retorte) de fer: el nu poate arde, că nu are aer, ci ne dă koks, grafit de retortă, gaz de iluminat, cătran sau gudron, apă de gaz și alte rămășițe.

Iar cătranul cel oleios și negricios e ca cenușotca din poveste: smolit, dar neprețuit; nu prea în samă băgat, dar la putere laudat. Din el se fac adevărate minuni: benzol de miros greșos și parfumuri îmbătătoare; colorii fermecătoare și leacuri alinătoare.

Din 1000 kg cărbuni se scot c'am 660 kg koks; 192 kg gaz de iluminat; 50 gk cătran (gudron), 80 kg apă de gaz; 8 kg noroiu de cyan, 8 kg smoală sulfuroasă; 2 kg grafit de retortă.

Din cătran se scot apoi atâtea materii, încat nici nu le putem înșira într'o foșe poporale, căci au numiri ca în rețetele doftorilor, de nu le-ar înțelege nici popii, nici dascălii, oi cetitorii și-ar frânge numai limba cu ele. Amintim totuș pe cele mai răspândite și mai cunoscute: Benzol; *Tolnol*; Cumol; Naftalină; Antracen; Parafină etc.

Apoi: Carbol; Brunol; Cresol; Florol etc. În fine: Anilină; Piridină; Chinoleină, Viridină; și altele nenumărate.

Benzolul aduce cu benzina, care se scoate din păcură. Cu anilina se vâpsesc jirebiile de tort. Din antracen se face cerneală. Din parafină luminări. Ian' să vedem bunăoară *tolnolul*.

Chimiștii i-au dat de cap. Tot sucindu-l și învârtindu-l, răcindu-l și înferbântându-l, amestecându-l și curățindu-l i-au putut preface în *sacharină*, care e de 500 de ori mai dulce decât zahărul și i-au mai putut preface în *trinitrotolnol* (grijiți-vă de limbă!) sau *tritol*, sau *trotit*, o materie mai spărgătoare decât dinamita, o materie cu care se umplu granatele, cari pot face nenorociri, ca cea din Praga, despre care scriau gazetele din zilele trecute.

Ce mare deosebire e între sacharina aflată în farmacii și folosită de diabetici (bolnavi de zahăr), și tratilul folosit de cătane la aruncarea podurilor în aer!

Gavril Todica.

Cunoștințe folositoare.

Ce lucrează un gospodar cuminte.

În luna Aprilie

Pe acasă și în curte. Înainte de sărbătorile Paștilor curăță amănunțit. Văruie pereții, spală ușile și ferestrele și curăță și târnațul. Rânduiește prin curte și adună tot gunoiul. Pe sărbători să fie toate ca oglinda.

Țășutul trebuie isprăvit la tot cazul, căci în luna viitoare nu mai e vreme pentru aceea. Înălbitul pânzei încă se face tot acum. Destupă ferestrele dela pivniță și lasă pivnița deschisă, să se aerizeze. Alege cartofii de semăntă.

Vântură și întoarce sămânțele ce mai are în hambar. Dacă s'au incuibat gărgărițele, pune în hambare petece de țoale și de lână, să scape de ele.

Curăță și fântâna, iar dacă vrea să facă ceva reparaturi sau edificii nouă, acum începe cu lucrările, căci mai târziu e prea cuprins cu lucrul câmpului.

In grajd. Nutrețul e pe gătate, de aceea, când iarba a crescut mai mărișoară vitele mai tinere le scoate la pășune. Grijește însă să nu se umfle, de aceea dimineața le hrănește bine cu nutreț uscat. Vitele cari trag la plug, le ține bine, cu fânul cel mai bun, pe care l-a păstrat încă din iarnă. Vacile și iepelile fătate le grijește cât se poate de bine. Dacă mánzii și vițeii s'au obișnuit ca mánzarea, le dă fân și ovăs. Juguiește mánzii și vițeii.

Oile pot trăi la pășune. Se ferește însă de pășune umedă. Mai ales micii nu-i scoate la pășune nici odată până nu s'a luat roua.

In stupină. Albinele găsesc polen și miere din belșug. Puiet iese mult, de aceea grijește ca albinele să nu ducă lipsă de hrană. Dacă stupul nu are hrană de ajuns, se oprește ouatul și o parte din puiet pier. De aceea le dă hrană multă. În chipul acesta le împinge să și mărească repede numărul. Stupii mai slabi îi întărește, dându-le faguri cu puiet, luați din stupii mai tari. Dacă vremea rea ține mai multe zile de-arândul, dă albinelor și apă. Cele mai multe pierderi de albine sunt pricinuite din cauza ieșirilor lor pe vreme rea, să-și caute apă. În vremea aceasta se ivesc în stupi și găselnițele, cari sunt dușmani de moarte ai stupilor. Distruge găselnițele, căci o găselniță ucisă în Aprilie, împiedică nașterea a câtorva mii de găselnițe în Octomvrie. Cercetează amănunțit stupii și scoate fagurii de trântori sau cei rău construiți și îi înlocuiește cu faguri de lucrătoare. Dacă are vre-un stup orfan, îi pune faguri cu puiet și cu ouă, să-și facă regină.

In grădina de legume. Plivește și udă legumele sămănate în Martie. Sapă în grădină și face paturi calde de gunoiu în cari sămănă varză de toamnă, gulii, salată de vară și altele.

În straturi sămănă ridichi de lună, linte, macriș, castraveți, spanac, dovleci, pepeni gal-

beni și verzi, și fasole. Pune cartofi și răsădește ceapă, varză de vară, conopidă sfeclă și salată.

Dacă e secetă udă straturile și răsăturile, însă numai dimineața, scara nu, căci poate să înghețe.

In grădina de pomi. Curăță pomii de omizile cari au înviat. Cercetează pomii tunși și tăieturile le unge cu păcură sau cu balegă. Udă bine pomii sădiți de nou. Altoiește sub coajă și controlează altoii făcuți în Martie. Pomii cari nu cresc destul de bine, îi supune întineririi, adică îi altoiește din nou, dându-le o coroană nouă. Cireșii nu suferă întinerire, de aceea îi gunoiește la rădăcină. Pomii brumați după ce au înfrunzit sau chiar au înflorit, îi udă cu apă foarte rece înainte de răsăritul soarelui. Plivește școala de pomi și leagă de tutori vlăstarii altoilor făcuți de toamna.

In grădina de flori. Sapă straturile sădite. Curăță de buruiană florile cari ierneză în pământ. Sădește garoafe, micșunele și clopoței. Seamănă călțunași, gura leului, ochiul bouului, ziniie, verbine, petunii și garofițe. Pune în oale, să incolțească, rădăcinile de gheorghină și apoi le sădește în pământ, căci vor înflori aproape cu o lună mai curând.

Pe câmp. Grăpează sămănturile de toamnă. Dacă holdete de toamnă sunt prea mari le paște cu oile, dar numai pe vreme uscată. Pe la sfârșitul lunii sămănă păpușoiu și napi. Plivește sămănturile. Gunoiește fânățele și preseră cu gips trifoiștele și luternețele.

In vie. Continuă cu lucrările începute în Martie. Sapă via cât mai adânc și face întâiul stropit. Plantează în școală altoii făcuți în luna trecută.

In pădure. Taie nuiele pentru corfe. Taie ulmi și tei pentru scoarță. Incepe transportarea plutelor. Sămănă sămăntă de brad. Sădește arbori tineri. Vâncează sitari, pasări răpitoare și vulpi. Pescuital e oprit, fiind timpul ouatului.

Cărți nouă.

Un sfânt pribeag român, Ieremie Valacul (1556—1625) de Păr. Dr. *Elie Dăianu*, protopopul Clujului. Tipografia „Viața” Cluj 1926. Prețul 10 Lei.

În această cârtică Părintele Dăianu dela Cluj ne povestește, în grai înflorit, viața unui Românăș din vremurile de demult, care, mánat de flacăra credinței, s'a dus pe urma cocoarelor călătoare și a nemerit în țara Italiei, la leagănul neamului și al legii noastre strămoșești. Acolo în Italia, Românășul *Ionel Costin*, fiul lui Stoica Costin și al Margheritei Bărbat din Țara Românească, s'a făcut călugăr într'o mănăstire din orașul Napoli, trăind o viață de sfânt, pentru care s'a ridicat la mare cinste în fața închinătorilor din acelea părți de lume. Viața călugărului Ieremie (nume luat din călugărie) Valacul a fost ascunsă pentru noi, până când Moldoveanul *George Sion* n'a descoperit la Roma o carte bătrână, pe care a cetit-o Părintele Dăianu și după care și-a alcătuit cârticica de mai sus. Călugărul Ieremie, mort ca sfânt pe pământul Italiei, este o mândrie a neamului nostru și o dovadă de alesle însușiri sufletești ale poporului românesc. Mult ar fi bine, dacă cartea italienească a lui Francesco Pelegrini dela 1670 s'a tălmăci în întregime pe limba românească, să putem cunoaște în întregime viața și minunile lui Ieremie Valacul, care ne-a făcut atâta cinste în țara Italiei.

Crâmpeie din suflet, poezii de Doina dela Criș. Tipografia și Librăria Doina din Beiuș, 1925. Prețul 25 lei.

Iată o carte plină de gingășie și de alese simțiri românești, care ne vine dela granița țării.

Beiușul, frumosul orașel dela Criș, din țara Bihorului, este al doilea Blaj al neamului nostru. Acolo am avut noi Românii totdeauna suflete mari și îndrăgostite de cartea cea bună, mântuitoare. Am avut preoți după inima lui Hristos și dascăli înflăcărați, chiar și în zilele celea mai grele ale robiei. Cartea care ne vine acum dela Beiuș este născută din același aluat bun și rodnic. Sub numele „Doina dela Criș” se ascunde un suflet de femeie, al cărei glas e dulce și tremurător, ca susurul foilor alintate de zefir. E o profesoară a Liceului Român Unit de fete, pe care șfala gingașă o face să nu-și scrie numele adevărat. Ea se bucură însă de dragostea colegelor sale, cari — ce faptă de inimă! — i-au tipărit cartea pe cheltuiala lor. Versurile Doiniei dela Criș curg ușor și cu multă îndemănare. Ele mișcă și înduioșează. Unele sunt deadreptul înălțătoare, ca celea închinat Episcopului Mihail Pavel, marele ctitor al așezămintelor de învățatură din Beiuș. Iată două ștrofe.

În piatra nemuririi săpat-ai al tău nume
Între zidiri de unde lumin' a izvorit,
Păstrând grai și credințe în ceasuri de-apăsare,
Și-al izbăvirii inger din cer s'a pogorit.

Te cată al nostru suflet pe bolta înstelată
Și te revede'n raza ce tremură ușor,
Legându-și vernicia de sufletele noastre
În pacea nesfârșită a timpului în sbor...

Școalele noastre din Beiuș pot fi mândre de profesoara lor poetă!

FEL DE FEL

Câți locuitori are România. După datele mai nouă, locuitorii din România sunt 17 milioane și jumătate. Împărțiți după ținuturi sunt: În Vechiul Regat 7.797.331 locuitori — se vin cam 57 locuitori pe km. pătrat. În Transilvania sunt 5.487.966 locuitori — pe km. pătrat se vin cam 54 locuitori. În Basarabia sunt 2.956.934 locuitori — pe km. pătrat se vin cam 66 locuitori. În Bucovina sunt 811.721 locuitori — pe km. pătrat se vin cam 78 locuitori.

Cum putem cumpăra o mașină de sămănat. Dacă vrem să sămănăm în rânduri, ne trebuie mașină. O mașină de sămănat însă e scumpă și un singur plugar n'o prea poate cumpăra. De aceea se întovărășesc mai mulți plugari, pun bani și cumpără mașina.

Astăzi o mașină de sămănat costă până la 30.000 lei. Se întovărășesc zece săteni, cari în fiecare an sămănă — să zicem — până la 25 Ha grâu. Sămănând cu mașina, cruță la acestea 25 Ha cam 30% sămăntă. Sămăntă cruțată prețuește cam 7500 lei. Iar fiind sămăntura făcută cu mașina, și câștigul la recoaltă este cel puțin cu un sac la hectar mai mult ca și atunci când sămăntura e făcută cu mână. Acești saci de grâu schimbați în bani ne dau suma de 18.000 lei. Adunând 18.000 lei cu 7500 lei, avem un câștig de 25.500 lei. Așa că mașina s'a plătit încă în cel dintâi an, numai din cruțarea de sămăntă și sporul de producție.

Fabricarea băuturilor în Turcia. Adunarea Națională din Angora, capitala Turciei, a votat o lege în înțelesul căreia toate băuturile spirtoase, afară de vin, sunt declarate monopol de stat. Numai Statul are drept să vândă, să cumpere și să fabrice băuturi spirtoase.

Ce cuprinde corpul unui om. Dacă împărțim corpul unui om în o sută de părți și le cercetăm mai de aproape găsim că din acestea 42 părți sunt din mușchi (carne), 18 părți sunt oase, 17 părți sunt grăsime, 8 părți sunt sânge, 8 părți intestine, 4 părți piele și 3 părți nervi.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Atelier de pantofărie modernă
și ortopedică, în curte la

IOAN BLAGA

sub conducerea

DLUI GEORGE GADA,

absolvent al mai multor cursuri
de specialitate în bransa panto-
făriei, diplomat în ortopedie.

Se execută prompt și pe lângă
garanță orice lucru în bransa
pantofăriei. — Se garantează și
pentru cele mai gingașe picioare.

(162) 1—?

Mașini de treerat

marca „Magyar Állami vasutak gép-
gyára, Budapest”, pe lagăre biele și ramă
de oțel 720, 800, 930, 1050, 1200 mm

vine în condițiuni de plată bună
Atelierul mecanic:

Wilhelm Burdak

Maschinen-und Auto-Reparaturwerkstat
Mediasch

2—? (158)

De vânzare!

În hotarul Blaj-sat (râtul Blajului)
38 jugăre loc arător cl. I. cu intravilan
și întreg aranjamentul pentru economie,
precum și o casă cu curte și grădină mare
din mână liberă cu preț foarte avantajos.
Informațiuni dă Dl. Maurițiu Polak—Blaj.

(160) 1 2.

O mașină de treerat

de 800 mm. sistem Hofferr, și un motor Pleva
din Viena de 8 puteri cai, cu toate aparținăto-
arele sale ca: cântar, toate curelele și hever, e
de vânzare. Doritorii a se adresa la

VALER PLATON, învățător
(p. u. OGRA) LASCUD (jud. Târnava mică)

(161) 1—2

Pantofăria modernă

Niculae Barna

BLAJ, Piața Inocențiu M. Clain.

(149) 5—?

Se pregătesc ce-
lea mai elegante
și moderne ghete
și pantofi, pentru
domni și dame,
din materialu
cel mai bun, cu
prețurile cele mai
moderate.

De vânzare Un motor de
6 H. P. de ben-
zină și petrol,
a fost folosit numai 6 luni, se află la
EMERICH MAYER mecanic, Blaj.

Tot aici se primește pentru Fo-
rostruit: tuciu, alamă roșie, alamă
galbenă, bronz, aluminium, fier, oțel,
capuri de motoare și alte lucruri.

3 6. (133)

Nicolae Baci

măstru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția pă-
ncarilor din Győr cu medalie și diplomă de
recunoștință în anul 1908.

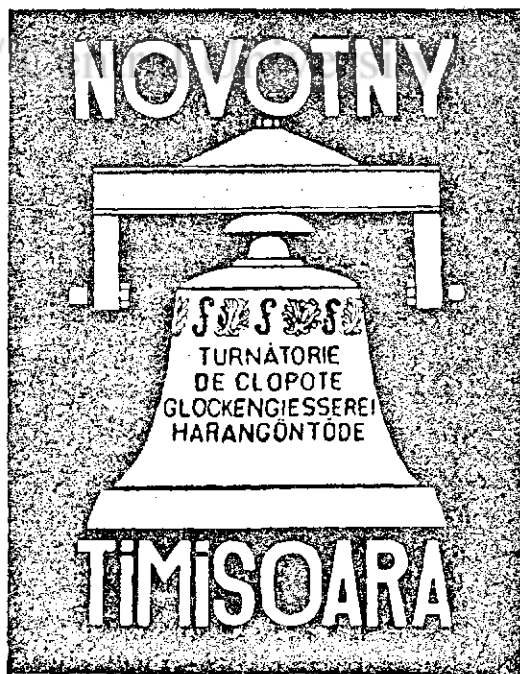
pregătește tot felul de ghete și
pantofi fini și moderni, și tot
felul de ghete simple din mate-
rial tare.

(124) 14—52

Cine dorește

marfă bună, să cer-
ceteze cu încredere
depozitul de piele a lui **IOAN BLAGA**
din Blaj, unde se află tot felul de talpă și
piele pentru încălțăminte și opinci, marfă in-
digenă și străină, accesorii pentru pantofari
Prețuri scăzute! — Marfă bună!

(111) 2 ?

159 2 10

ALLO, ALLO... VINE ELECTRICA LA BLAJ!

La firma **HENRIC TRENCINER**

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii, dela celea mai simple și
mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argint de china și alpaca.

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese descriș particulare. Magazin, bine asortat și inepuisabil

TOT ACOLO se încaadrează tablouri, se pun geamuri la ferestre și se
găsește orice marfă de sticlărie.

Prețuri ieftine, serviciu prompt.

(157) 2 3.

HENRIC TRENCINER, Blaj, Str. Regina Maria.

Magazin de pălării de Dame

Aneta Filip

Blaj, str. Ion Micu Moldovan, Casele proprii.

Aduc la cunoștință Onor. public din loc
și jur, că din 10 Februar primesc spre
curățit, vopsit și transformat după ultima
modă de București

Pălării de vară pentru dame.

Am în depozit tot felul de pălării de mă-
tasă și de cordelute, din diferite materii.
Imi sosesc și cele mai frumoase pălării de
vară, în prețuri moderate.

Decoruri moderne

flori, pene, panglici, și alte decoruri de pă-
lării, moda ultimă. Am și

pălării de piele, foarte ieftine!

Precum și pălării de pânză în diferite co-
lori. Rog Onor. Doamne și Domnișoare să
cercețeze cu toată încrederea atelierul meu

ANETA FILIP, Blaj.

(138) 8—10.

PLUGARI!

ECONOMI!

Cumpărați-vă unelte de plu-
gărie dela fabrica de mașini

E. NICOLA

Aici se găesc vestitele pluguri
„Bächer” din cel mai bun oțel,

Mașini de sămănat și de săpat

din material de clasa întâi și
lucru trainic.

Aici se
repară **Motoare**

Și ori ce fel de mașini econo-
mice, mori, tăietoare de nutreț
și alte asemenea.

Se primește la forostuit: alamă,
fier, tuciu cu sudat.

151 4—?

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI”